

ALLMÄNNA AVTALSBESTÄMMELSER

DEFINITIONER, FÖRKLARINGAR OCH ORDLISTA

AAB 1.3

AVTALSVILLKOR från och med **2025-01-01**

**EVERYTHING
COUNTS
EVERYONE
MATTERS**

W. R. BERKLEY

W. R. BERKLEY INSURANCE AG, svensk filial,
Hölländargatan 17, 111 60 Stockholm, Sverige, org no. 516410-2070
Tel: +46 8 410 337 00, E-post: berkley.sverige@wrberkley.com
www.berkleyforsakring.se

W. R. BERKLEY INSURANCE AG, svensk filial,
is a branch office of W. R. Berkley Insurance AG authorised by the
Financial Market Authority, Liechtenstein.
Landstrasse 109, 9490 Vaduz, Liechtenstein.

Berkley

N O R D I C

a Berkley Company

INFORMATION OM FÖRSÄKRINGSGIVAREN

W.R. Berkley Insurance AG, svensk filial, är en filial till W.R. Berkley Europe AG med säte i Liechtenstein. W.R. Berkley Corporation är ett av de största sakförsäkringsbolagen i USA och listat på New York Stock Exchange. Finns annan försäkringsgivare för din försäkring, framgår detta av försäkringsbrevet.

KONTAKTUPPGIFTER:

W.R. Berkley Insurance AG, svensk filial
Holländargatan 17
111 60 Stockholm

Org.nr: 516410-2070

Telefon: 08-410 337 00

Mailadress: sverige@wrberkley.com

www.berkleyforsakring.se

Detta försäkringsvillkor utgör en del av försäkringsavtalet mellan försäkringstagaren och W.R. Berkley Insurance AG, svensk filial.

Vänligen läs hela försäkringsvillkoret noggrant.

Försäkringens omfattning framgår av försäkringsavtalet som består av:

- **försäkringsbrev eller försäkringsbevis med specifikationer och särskilda villkor**
- **detta grundvillkor samt Allmänna avtalsbestämmelser**
- **försäkringsavtalslagen (2005:104, FAL)**
- **övrig svensk rätt.**

Försäkringsbrevet eller försäkringsbeviset med specifikationer och åsatta försäkringsvillkor gäller före dispositiva lagregler. Innehåller de olika delarna av försäkringsavtalet motstridiga bestämmelser gäller tolkningsföreträde i den ordning som anges ovan, dock alltid så att särskilda regler har företräde framför generella. Vid beräkning av självrisk uttryckt i prisbasbelopp avrundas självrisken nedåt till närmaste 100-tal kronor. Andra belopp uttryckt i prisbasbelopp avrundas uppåt till närmaste 100-tal kronor.

INNEHÅLL:

Allmänna avtalsbestämmelser	4
1. Försäkringsavtalet.....	4
2. Premiebetalning.....	5
3. Uppsägning eller ändring av försäkringsavtalet i förtid.....	7
4. Upplyningsplikt och riskökning.....	8
5. Försäkringsförmedlare.....	9
6. Säkerhetsföreskrifter och påföljd vid åsidosättande av säkerhetsföreskrift	9
7. Allmänna undantag.....	12
8. Åtgärder vid skada	14
9. Skaderegleringsbestämmelser och preskription.....	16
10. Skadeersättningsregler.....	19
11. Dubbelförsäkring.....	23
12. Regressrätt.....	23
13. Återkrav.....	24
14. Kvittningsförbehåll.....	24
15. Force Majeure.....	24
16. Personuppgiftslagen – Dataskyddsförordningen (GDPR).....	25
17. Valutadag.....	25
18. Sanktioner.....	26
19. Tvist och överklagan av skadebeslut.....	26
20. Försäkringsavtalslagen.....	27
21. Ordlista med definitioner och förklaringar.	27

ALLMÄNNA AVTALSBESTÄMMELSER

1. FÖRSÄKRINGSAVTALET

1.1 Försäkringstiden

Försäkringstiden anges i försäkringsbrevet och är avtalstiden för försäkringen. Tecknas försäkringen på begynnelse dagen räknas försäkringstiden först från den tidpunkt då försäkringsavtalet ingås. Saknas utredning om vilken tid på dygnet som avtalet har ingåtts, ska det anses ha skett klockan 12.00 på dagen.

Om försäkringen ska tecknas genom att försäkringstagaren betalar premien, inträder Berkleys ansvar dagen efter den dag då premien betalades. Det gäller också om försäkringen i annat fall är giltig bara om premien betalas innan försäkringstiden börjar.

Första och andra styckena gäller inte om annat har avtalats.

1.2 Förnyelse av försäkringsavtalet

Försäkringen förnyas efter försäkringstidens slut om inte Berkley eller försäkringstagaren meddelar den andre senast 30 dagar dessförinnan att försäkringen inte ska förnyas.

Om högre premie eller ändrade villkor ska gälla för den nya försäkringstiden ska Berkley meddela detta senast då premiefakturan sänds ut. Försäkringstagaren har i sådant fall rätt att senast 14 dagar efter det att Berkley sänt meddelandet, säga upp försäkringsavtalet att upphöra vid försäkringstidens utgång eller, om försäkringsavtalet redan har förnyats, säga upp försäkringsavtalet med omedelbar verkan.

Försäkrad som går i konkurs under försäkringstiden äger dock inte rätt att få försäkringen förnyad utan denna upphör, utan uppsägning, att gälla vid försäkringstidens slut.

Om försäkringen är tecknad genom ett internationellt försäkringsprogram som avtalats mellan ett utländskt bolag inom en koncern som försäkringstagaren tillhör och en utländsk försäkringsgivare, förnyas dock försäkringen endast efter instruktion om detta till Berkley från den utländska försäkringsgivaren.

1.3 Skatter

Skatter och avgifter som är relaterade till försäkringspremie eller försäkringsbelopp och som måste erläggas i land utanför Sverige, tillkommer utöver avtalad premie.

2. PREMIEBETALNING

2.1 Första premie

Den första premien ska vara betald senast på avtalstidens första dag eller på annan senare dag som anges på premiefakturan. Berkleys ansvar inträder vid försäkringstidens början, även om premien inte har betalats. Detta gäller under förutsättning att premien betalas i enlighet med styckets första mening. Betalas premien inte inom denna tid, föreligger dröjsmål med premiebetalningen och Berkley har då rätt att säga upp försäkringen i enlighet med punkt 3.1.1.

Om inte annat anges i premiefakturan eller i försäkringsbrevet är försäkringen i kraft trots dröjsmål med premiebetalningen, under förutsättning att premien är betald inom den tidsfrist som anges i betalningspåminnelsen. Betalas premien senare men innan försäkringen sagts upp, inträder Berkleys ansvar först från dagen efter betalningen, vilket innebär att försäkringen inte har varit i kraft.

Vid betalningspåminnelse uttas en avgift.

2.2 Förnyelsepremie

Premien för förnyad försäkring ska vara betald senast på det förnyade avtalets begynnelse dag eller på annan senare dag som anges på premiefakturan. Betalas premien inte inom denna tid föreligger dröjsmål med premiebetalningen och Berkley har då rätt att säga upp försäkringen i enlighet med punkt 3.1.1.

Om inte annat anges i premiefakturan eller i försäkringsbrevet är försäkringen i kraft trots dröjsmål med premiebetalningen, under förutsättning att premien är betald inom den tidsfrist som anges i betalningspåminnelsen. Betalas premien senare men innan försäkringen sagts upp, inträder Berkleys ansvar först från dagen efter betalningen, vilket innebär att aktuell försäkringsperiod inte har varit i kraft.

Vid betalningspåminnelse uttas en avgift.

2.3 Tilläggspremie under försäkringstiden

För tilläggspremie föranledd av ändring av försäkringen under försäkringstiden gäller att premien ska vara betald senast på ändringens avtalstids första dag eller på annan senare dag som anges på premiefakturan. Berkleys ansvar inträder vid tidpunkten då ändringen avser att börja gälla, även om tilläggspremien inte har betalats. Detta gäller under förutsättning att premien betalas i enlighet med styckets första mening. Betalas tilläggspremien inte inom denna tid, föreligger dröjsmål med premiebetalningen.

Om inte annat anges i premiefakturan eller i försäkringsbrevet är ändringen i kraft trots dröjsmål med premiebetalningen, under förutsättning att premien är betald inom den tidsfrist som anges i betalningspåminnelsen. Är premien inte heller betald inom denna tidsfrist, träder ändringen inte i kraft.

Vid betalningspåminnelse uttas en avgift.

2.4 Uppdelad premie/Autogiro

Om Berkley lämnat accept på att betalning av årspremien får göras uppdelad på flera tillfällen under försäkringsåret gäller följande.

Vid uppdelad premie uttas en avgift.

2.4.1 Premiebetalning via autogiro

Om medgivande lämnats till betalningsförmedlare om erläggande av premiebetalning till Berkley via autogiro ska försäkringstagaren se till att täckning finns på aktuellt bankkonto senast kl. 00.01 den dag då autogirering av premiebelopp sker. Autogirering sker den 28:e eller nästkommande vardag varje månad.

Utöver vad som anges i punkterna 2.1-2.3 gäller de bestämmelser som anges i avtalet mellan Berkley och försäkringstagaren avseende betalning via autogiro.

Om medgivandet avseende betalning via autogiro upphör att gälla av annan anledning än bristande betalning skickas premiefaktura för återstående del av årspremien. Premien ska betalas enligt punkterna 2.1-2.3.

Om medgivandet avseende betalning via autogiro upphör att gälla på grund av bristande betalning har Berkley rätt att säga upp försäkringen enligt punkt 3.1.1. Berkleys ansvar upphör dock i enlighet med reglerna i punkterna 2.1-2.3.

2.4.2 Uppdelad premie utan autogiro

Premien ska vara betald senast den dag som anges på respektive premiefaktura. Betalas premiefaktura inte inom denna tid, föreligger dröjsmål med premiebetalningen, varvid reglerna i punkterna 2.1-2.3 tillämpas.

2.5 Premieåterbetalning när försäkringsavtalet upphör i förtid

Upphör försäkringen i förtid, återbetalar Berkley oförbrukad del av försäkringstidens premie, dock med avdrag för Berkleys kostnader för försäkringsavtalet. Har försäkringsfall inträffat anses premie för ett belopp motsvarande försäkringsersättning samt omkostnader vara förbrukad.

Anmäler försäkrad försäkringsfall, som faller inom den försäkringstid som upphört i förtid, senare och Berkley har återbetalat oförbrukad premie, avräknas från kommande försäkringsersättning, den premie som, med kännedom om senare anmält försäkringsfall, inte skulle ha återbetalats.

Belopp lägre än 200 kronor återbetalas inte.

3. UPPSÄGNING ELLER ÄNDRING AV FÖRSÄKRINGSAVTALET I FÖRTID

3.1 Berkleys rätt till uppsägning eller ändring av försäkringsavtalet i förtid

Berkley har rätt till uppsägning eller ändring av försäkringsavtalet i förtid enligt nedan:

3.1.1 Dröjsmål med premiebetalning

Berkley har rätt att vid dröjsmål med betalningen av den första premien säga upp försäkringsavtalet före försäkringstidens utgång. Uppsägningen får verkan tre dagar efter den dag då den skickades.

Vid dröjsmål med betalning av premien för en senare premieperiod än den första upphör försäkringen att gälla sju dagar efter det att Berkley skickat en påminnelse om premiens förfallodag till försäkringstagaren.

3.1.2 Åsidosättande av förpliktelse/ändrade förhållanden

Berkley har rätt att säga upp försäkringen att upphöra före försäkringstidens utgång, om

- **försäkringstagaren eller den försäkrade har väsentligt åsidosatt sina förpliktelser mot Berkley**
- **ett i villkoren angivet förhållande av väsentlig betydelse för risken har ändrats på ett sätt som Berkley inte kan antas ha tagit i beräkning.**

Uppsägningen ska göras skriftligen och med 14 dagars uppsägningstid, räknat från när Berkley skickade den. Uppsägningen ska ske utan oskäligt dröjsmål från det att Berkley fick kännedom om det förhållande som den grundas på.

Berkley kan i stället för att säga upp försäkringen enligt första stycket välja att ändra försäkringsvillkoren under försäkringstiden. Om sådan ändring görs gäller det som sägs om uppsägning i andra stycket.

3.2 Försäkringstagarens rätt till uppsägning av försäkringsavtalet i förtid

Försäkringstagaren har rätt att säga upp försäkringsavtalet om

- **Berkley väsentligt åsidosätter sina skyldigheter enligt Försäkringsavtalslagen eller enligt försäkringsavtalet**
- **försäkringsbehovet faller bort eller det inträffar någon annan liknande omständighet av väsentlig betydelse för försäkringsförhållandet**
- **Berkley har ändrat försäkringsvillkoren med stöd av punkt 3.1.2 tredje stycket.**

4. UPPLYSNINGSPLIKT OCH RISKÖKNING

4.1 Upplyningsplikt

Försäkringstagaren ska på Berkleys begäran lämna upplysningar som kan ha betydelse för frågan om försäkring ska meddelas. Detsamma gäller om försäkringstagaren begär att få försäkringen utvidgad eller förnyad. Försäkringstagaren ska ge riktiga och fullständiga svar på Berkleys frågor. Även utan förfrågan ska försäkringstagaren lämna uppgift om förhållanden av uppenbar betydelse för riskbedömningen.

Under försäkringstiden ska försäkringstagaren på begäran ge Berkley upplysningar om förhållanden som anges i första stycket.

Om försäkringstagaren inser att Berkley tidigare har fått oriktiga eller ofullständiga uppgifter om förhållanden av uppenbar betydelse för riskbedömningen är denne skyldig att utan oskäligt dröjsmål rätta uppgifterna.

4.1.1 Påföljd vid åsidosättande av upplyningsplikt

Har försäkringstagaren eftersatt sin upplyningsplikt enligt punkt 4 svikligt eller i strid mot tro och heder gäller reglerna enligt Försäkringsavtalslagen 8 kap. 9 § första stycket.

Har försäkringstagaren annars uppsåtligt eller av oaktsamhet eftersatt sin upplyningsplikt och kan Berkley visa att försäkring inte skulle ha meddelats om upplyningsplikten hade fullgjorts, är Berkley fritt från ansvar för inträffade försäkringsfall.

Kan Berkley visa att försäkring skulle ha meddelats mot högre premie eller i övrigt på andra villkor än vad som avtalats, är Berkleys ansvar begränsat till vad som svarar mot erlagd premie och i övrigt de villkor som skulle ha gällt om rätt uppgifter lämnats.

Har Berkley inte tagit återförsäkring som annars skulle ha tecknats, ska ansvaret anpassas efter detta.

I det fall nedsättning av försäkringsersättning ska göras på grund av att eftersatt upplyningsplikt lett till lägre premie och försäkringsavtalet innehåller försäkringsskydd för flera olika typer av försäkringsfall, ska premieberäkning göras på den lägsta premieberäkningsnivå som Berkley beräknat premie för i den del av försäkringsavtalet som träffas av försäkringsfallet.

4.2 Riskökning och påföljd vid försummelse

Har risken för försäkringsfall ökat genom ändring av ett sådant förhållande som angetts i försäkringsavtalet eller som försäkringstagaren uppgett för Berkley i samband med avtalsslutet och har den försäkrade vidtagit eller samtyckt till den åtgärd som medfört riskökningen, är Berkley helt eller delvis fritt från ansvar enligt vad som sägs i punkt 4.1.1 andra, tredje och fjärde styckena. Detsamma gäller om annars en sådan riskökning har förekommit och försäkringstagaren har försummat att anmäla detta enligt vad som föreskrivs i avtalet.

4.3 Uppgifter och upplysningar lämnade av försäkringsförmedlare

Uppgifter och upplysningar lämnade av försäkringsförmedlare till Berkley, anses vara lämnade av försäkringstagaren eller den försäkrade.

5. FÖRSÄKRINGSFÖRMEDLARE

När försäkringen tecknats genom försäkringsförmedlare gäller att förmedlaren företräder försäkringstagaren och de försäkrade i enlighet med av försäkringstagaren undertecknad fullmakt.

Återkallas försäkringsförmedlarens fullmakt helt eller delvis ska försäkringstagaren genast meddela detta till Berkley.

6. SÄKERHETSFÖRESKRIFTER OCH PÅFÖLJD VID ÅSIDOSÄTTANDE AV SÄKERHETSFÖRESKRIFT

Med säkerhetsföreskrift avses en föreskrift om vissa bestämda handlingssätt eller anordningar som är avsedda att förebygga eller begränsa skada eller om vissa bestämda kvalifikationer hos den försäkrade eller dennes anställda eller andra medhjälpare.

Den försäkrade svarar gentemot Berkley för att säkerhetsföreskrifterna följs av

- **den försäkrades företagsledning**
- **övriga arbetstagare hos den försäkrade**
- **entreprenörer och andra uppdragstagare som anlitas av den försäkrade**
- **annan som har att tillse att föreskriften följs.**

6.1 Generella regler

6.1.1 Av Berkley meddelade föreskrifter

Den försäkrade ska utöver angivna föreskrifter i detta villkor följa

- **de föreskrifter som anges i försäkringsbrevet och i övriga försäkringshandlingar, till exempel besiktningsprotokoll**
- **de föreskrifter som anges i allmänt villkor eller i särskilt villkor.**

6.1.2 Övriga föreskrifter

Den försäkrade ska utöver i punkt 6.1.1 angivna föreskrifter även följa de föreskrifter som meddelas av tillverkare, leverantör, uppdragsgivare, besiktningsman eller motsvarande, i syfte att förhindra eller begränsa skada

- **de föreskrifter som i syfte att förhindra eller begränsa skada utgivits av tillämplig branschorganisation**
- **de föreskrifter med tillämpningsföreskrifter som i syfte att förhindra eller begränsa skada meddelas i lag, förordning eller i myndighets föreskrift om till exempel**
 - brandfarliga och explosiva varor i lag (2010:1011) och förordning (2010:1075) om brandfarliga och explosiva varor
 - elektrisk starkströmsanläggning i elsäkerhetsförordning (2017:218)
- **Arbetsmiljöverkets föreskrifter som är tillämpliga i den försäkrade verksamheten**
- **övriga lagar och förordningar eller myndighets föreskrifter som är tillämpliga i den försäkrade verksamheten.**

6.2 PÅFÖLJD VID ÅSIDOSÄTTANDE AV SÄKERHETSFÖRESKRIFT

6.2.1 Huvudregel

Har den försäkrade försummat att följa en säkerhetsföreskrift betalas ersättning från försäkringen endast i den utsträckning det kan antas att skadan skulle ha inträffat även om föreskriften hade följts.

Om den försäkrade kan göra antagligt att skadan delvis skulle ha inträffat oavsett om säkerhetsföreskriften hade följts kan ersättning lämnas för denna del.

6.2.2 Påföljd avseende företags- och fastighetsförsäkring, egendomsförsäkring med mera

Om inte annat anges nedan eller vid respektive säkerhetsföreskrift gäller huvudregeln.

Reglerna om påföljd och minskning av skadeersättning då säkerhetsföreskrift inte har följts, gäller för sammanlagd ersättning från egendoms-, avbrotts-, extrakostnads-, merkostnads- och hyresförlustförsäkring.

6.2.2.1 Avvikelse från huvudregeln Nedsättning görs med 30 procent

Har föreskrift enligt egendomsförsäkringens punkt 1.13.3.10, Brandfarliga heta arbeten, inte följts, görs avdrag med 30 procent av den sammanlagda ersättning som annars skulle ha betalats, dock med lägst ett prisbasbelopp.

Har föreskrift enligt egendomsförsäkringens punkt 1.13.8, Snötryck och snöras, inte följts, görs avdrag med 30 procent av den sammanlagda ersättning som annars skulle ha betalats, dock med lägst ett prisbasbelopp.

6.2.2.2 Avvikelse från huvudregeln Nedsättning görs med 20 procent

Har föreskrift enligt punkt 6.1.2, ovan, inte följts, görs avdrag med 20 procent av den sammanlagda ersättning som annars skulle ha betalats, dock med lägst ett prisbasbelopp.

Har föreskrift enligt nedanstående punkter i övriga villkor inte följts, görs avdrag med 20 procent av den sammanlagda ersättning som annars skulle ha betalats, dock med lägst ett prisbasbelopp.

Nedanstående punkter återfinns i Grundvillkorens del 1, Egendomsförsäkring:

- **1.13.2.1 Dator, datamedia, datainformation och programlicenser, dock inte punkterna 1.13.2.1.4 eller 1.13.2.1.5**
- **1.13.2.2 Byggnad eller lokal som inte är i bruk**
- **1.13.3 Brandförsäkring, dock inte punkt 1.13.3.10**
- **1.13.4 Vatten- och vätskeutströmning**
- **1.13.9 Maskinförsäkring**
- **1.13.10 Cistern- och oljeskadeförsäkring**

6.2.3 Påföljd avseende företags- och fastighetsförsäkring Ansvarsförsäkring

Om inte annat anges vid respektive säkerhetsföreskrift gäller huvudregeln.

Reglerna om påföljd och minskning av skadeersättning då säkerhetsföreskrift inte har följts, gäller för sammanlagd ersättning för skadestånd, inklusive ränta, utrednings-, förhandlings-, rättegångs-, skiljedoms- och räddningskostnader.

6.2.4 Påföljd avseende företagsmotorförsäkring

Har den försäkrade när skada inträffar försummat att följa en säkerhetsföreskrift som framgår av försäkringsvillkoren eller av en författning som villkoren hänvisar till, sätts ersättningen ned med 20 procent av skadebeloppet, utöver eventuell självrisk. Nedsättningen kan bli större i allvarliga fall, till och med så stor att ingen ersättning lämnas. Nedsättning sker inte i den mån försäkringstagaren kan visa att åsidosättandet av föreskriften varit utan betydelse för försäkringsfallets inträffande eller för skadans omfattning.

För nedsättning av trafikskadeersättning gäller reglerna i Trafikskadelagen.

7. ALLMÄNNA UNDANTAG

7.1 Atomkärnprocess och strålningsskada

Försäkringen gäller inte för skada vars uppkomst eller omfattning har samband med atomkärnprocess eller strålning från produkter innehållande radioaktivt material.

7.2 Krig, terrorism, upplopp med mera

7.2.1 Generellt

Försäkringen gäller inte för skada vars uppkomst eller omfattning direkt eller indirekt orsakats av eller står i samband med krig, krigsliknande händelse, inbördeskrig, revolution, uppror, upplopp, terrorism, sabotage eller åtgärd av makthavare som obehörigen tagit makten.

7.2.2 Särskilt avseende terrorism i ansvarsförsäkring

Med ändring av punkt 7.2.1 avseende terrorism gäller för ansvarsförsäkring samt andra delmoment, ingående i ansvarsförsäkringsavtal i nedan följande punkter 7.2.2.1 och 7.2.2.2.

7.2.2.1 Terrorism - hela världen exklusive Nordamerika

Försäkringen gäller inte för skada som, direkt eller indirekt, helt eller delvis, har orsakats av eller står i samband med terrorism

- vars uppkomst eller omfattning direkt eller indirekt har samband med spridning eller användning av biologiska, kemiska eller radioaktiva ämnen
- som riktas mot eller drabbar säkerhetsföretag vid utförande av bemannat uppdrag
- som riktas mot eller drabbar evenemang som samlar eller är avsett att samla fler än 20 000 deltagare
- vid försäkring avseende allmänt ansvar tecknad av ägare eller brukare av centralstationerna i Köpenhamn, Stockholm, Oslo och Helsingfors samt för ägare eller brukare av flygplatserna; Arlanda, Kastrup, Keflavik, Oslo, Gardemoen och Vantaa.
- vid försäkring avseende allmänt ansvar tecknad av vattenverk som försörjer fler än 10 000 abonnenter eller av ägare eller brukare av fördämning som är högre än 7,5 meter.

7.2.2.2 Terrorism - Nordamerika

Försäkringen gäller inte för skada som, direkt eller indirekt, helt eller delvis, har orsakats av eller står i samband med terrorism.

7.3 Grov vårdslöshet, uppsåt och förutsebar skada

Försäkringen gäller inte om den försäkrade till någon del har framkallat en skada (försäkringsfall) uppsåtligen eller genom grov vårdslöshet. Detsamma gäller om den försäkrade annars måste antas ha handlat eller underlåtit att handla i vetskap om att detta innebar en betydande risk för att skadan skulle inträffa.

Försäkringen gäller dock om den försäkrade kan visa att denne inte har varit medveten eller borde ha varit medveten om skaderisken.

Har den försäkrade förvärrat följderna av en skada på sätt som sägs i första stycket, är Berkley fritt från ansvar mot den försäkrade i den utsträckning förhållandet har påverkat skadan.

Med den försäkrade likställs den försäkrades företagsledning, personer i arbetsledande ställning inom företaget eller i verksamheten eller på arbetsplatsen.

Undantaget gäller även i förhållande till annan försäkrad än den som orsakat skadan.

För trafikskadeersättning gäller reglerna i Trafikskadelagen.

7.4 Skada som annan svarar för

Försäkringen gäller inte för skada som leverantör, entreprenör eller annan enligt åtagande i avtal eller enligt köprättslig lagstiftning är skyldig att ersätta. Undantaget tillämpas inte i den mån leverantör, entreprenör eller annan inte kan fullgöra sitt åtagande och den försäkrade kan styrka detta.

Är den försäkrade tillverkare eller försäljare av den försäkrade egendomen, lämnas inte ersättning för skada på denna, om skadan skulle ha omfattats av för branschen gängse garanti vid försäljning eller leverans.

Försäkringen gäller inte för skada på egendom som köpts utan sådan garanti som vanligen tillämpas vid försäljning eller leverans inom aktuell bransch om inte den försäkrade kan visa att skadan inte skulle ha omfattats av sådan garanti.

7.5 Dammgennombrott

Ersättning lämnas inte för skada eller skadestånd till följd av genombrott av kraftverksdamm eller regleringsdamm för elkraftproduktion.

7.6 Asbest

Försäkringen gäller inte för skada som kan antas vara direkt eller indirekt, helt eller till någon bidragande del, orsakad av asbest.

7.7 Pandemi och smittsam sjukdom

Försäkringen undantar försäkringsskydd för skada, krav, kostnad eller ansvar av något slag, vars uppkomst eller omfattning direkt eller indirekt beror på, eller står i samband med, bakteriell, viral, mikrobiell eller biologisk infektion som orsakar, kan antas orsaka, eller har orsakats av massinfektion, epidemiska eller pandemiska situationer eller skador, inklusive men inte begränsat till COVID-19 virus. Detta absoluta undantag ska gälla oavsett om försäkringen medger uttryckligt försäkringsskydd för sådana risker och även om försäkringsavtalet genom tolkning, beslut eller reglering medger sådant försäkringsskydd, och även om en statlig myndighet eller lagstiftning kräver att försäkringsskydd ska gälla för sådan omfattning.

Detta undantag gäller inte för VD- och Styrelseansvarsförsäkring.

7.8 Cyber

Denna försäkring gäller inte för cyberrelaterade skador, såvida inte annat framgår av ditt försäkringsbrev eller enligt sublimit som anges i villkor tillhörande ditt försäkringsavtal.

Med cyberrelaterade skador avses all slags skada hänförlig till cyberincidenter (t.ex. cyber-attacker, virus, brister i datorsystem eller datatillgänglighet) eller skada som är hänförlig till data (t.ex. förlust, reparation eller återställande av data). Detta undantag gäller inte för VD- och Styrelseansvarsförsäkring.

7.9 Poly- och perfluorerade alkylsubstanser (PFAS)

Försäkringen gäller inte för skador som orsakas av eller är relaterade till poly- och perfluorerade alkylsubstanser (PFAS). Med PFAS avses alla ämnen som ingår i detta samlingsnamn, inklusive men inte begränsat till den definition som Kemikalieinspektionen använder. Undantaget gäller även för andra kemiska ämnen eller produkter som kan ersätta PFAS.

8. ÅTGÄRDER VID SKADA

8.1 Räddningsplikt

När ett försäkringsfall inträffar eller kan befaras vara omedelbart förestående, ska den försäkrade efter förmåga vidta åtgärder för att hindra eller begränsa skadan och, om någon annan är ersättningsskyldig, för att bevara den rätt Berkley kan ha mot denne.

Det innebär exempelvis att den försäkrade

- **snarast möjligt ska omhänderta och skydda skadad och oskadad egendom**
- **utan uppskov ska vidta lämpliga åtgärder, även av provisorisk art, för att återuppta eller upprätthålla den försäkrade rörelsens drift**
- **ska söka bereda sådana arbetstagare, som genom skadan blivit arbetslösa, annan produktiv sysselsättning än den ordinarie arbetsuppgiften**
- **ska begränsa verkningarna av händelse som kan medföra skadeståndsskyldighet**
- **reklamera och framställa skadeståndskrav inom avtalade eller lagenliga tidsfrister gentemot en avtalspart eller en förmodad skadevällare.**

8.2 Påföljd vid åsidosättande av räddningsplikt

Har den försäkrade uppsåtligen åsidosatt sina skyldigheter enligt punkt 8.1 första stycket, kan ersättningen sättas ned såvitt angår denne efter vad som är skäligt med hänsyn till dennes förhållanden och omständigheterna i övrigt.

Detsamma gäller om den försäkrade har åsidosatt sina skyldigheter med vetskap om att det innebar en betydande risk för att skadan skulle inträffa eller annars genom grov vårdslöshet.

8.3 Räddningskostnad

Berkley ersätter den försäkrades kostnader för räddningsåtgärder enligt punkt 8.1 om de med hänsyn till omständigheterna varit skäliga. Försäkringen ersätter sådan kostnad endast under förutsättning att det inte skäligt hade kunnat begäras att den försäkrade tidigare skulle ha vidtagit åtgärder för att förhindra skadan.

8.3.1 Egendomsförsäkring

I samband med sådan egendomsskada som omfattas av försäkringen lämnas även ersättning för skada som uppkommit genom att försäkrad egendom vid skälig räddningsåtgärd skadats, förkommit eller stulits. Ersättning lämnas dock inte om gottgörelse kan fås från annat håll. Vid förstärksförsäkring begränsas den sammanlagda ersättningen för räddningskostnad och skada till försäkringsbeloppet.

8.3.2 Avbrotts- och hyresförlustförsäkring

Räddningskostnader ersätts med högst de belopp varmed åtgärderna minskat förlusten. Medför sådan kostnad nytta även under eventuell karenstid eller efter ansvarstidens slut, ersätts högst det belopp som kan anses falla på ansvarstiden med undantag av karenstiden.

8.3.3 Ansvarsförsäkring

Ersättning lämnas inte för att avvärja befarad skada på grund av defekt hos levererad produkt.

Ersättning lämnas inte heller för kostnad för sanering av egen egendom eller på fastighet som ägs, hyrs eller annars nyttjas av den försäkrade.

9. SKADEREGLERINGSBESTÄMMELSER OCH PRESKRIPTION

9.1 Anmälan om skada

Den försäkrade är skyldig att till Berkley anmäla försäkringsfall (skada eller tvist) som kan medföra förlust, kostnad eller skadeståndskrav så snart som möjligt.

Vid inbrott, rån, överfall, stöld och skadegörelse ska även polisanmälan snarast göras och kopia på denna sändas in till Berkley.

Om talan (stämning eller påkallande i skiljeförfarande eller hos dispaschör) aviseras eller väcks mot den försäkrade ska detta omedelbart anmälas till Berkley.

9.2 Påföljd vid åsidosättande av skyldighet att anmäla skada

Om den försäkrade inte iakttar sina skyldigheter enligt bestämmelserna i punkt 9.1 och om försummelsen har medfört skada för Berkley, kan den ersättning som annars skulle ha betalats helt utebli eller sättas ned efter vad som är skäligt med hänsyn till omständigheterna.

9.3 Anspråk på ersättning/försäkringsskydd Preklusion

Den som gör gällande anspråk på försäkringsersättning eller annat försäkringsskydd måste framställa anspråk om detta inom ett år från tidpunkten när det förhållande som enligt försäkringsavtalet berättigar till försäkringsskyddet inträdde.

Med tidpunkten för förhållande som enligt försäkringsavtalet berättigar till försäkringsskyddet menas, om inte annat anges i punkterna 9.3.1 - 9.3.4 nedan eller i särskilt villkor, tidpunkten när skada inträffat.

Om anspråk inte framställs enligt första stycket, går rätten till försäkringsskydd förlorad.

9.3.1 Avbrotts- och hyresförlustskada

Avbrotts- och hyresförlustskada regleras efter ansvarstidens slut. Den som gör gällande anspråk på försäkringsersättning måste, utöver vad som sägs ovan, senast tre månader efter ansvarstidens slut överlämna skriftligt och slutgiltigt ersättningskrav till Berkley, upprättat i överensstämmelse med de för försäkringen gällande villkoren.

Om anspråk inte framställs enligt punkt 9.3 och denna punkt går rätten till försäkringsskydd förlorad.

9.3.2 Ansvarsskada

Med tidpunkten för förhållande som enligt försäkringsavtalet berättigar till försäkringsskyddet menas, avseende preklusion av ansvarsskadeärende, tidpunkten när krav framställs till den försäkrade eller annan startpunkt för försäkringsskyddet för ansvarsförsäkringens giltighet som anges i försäkringshandlingarna för aktuellt försäkringsskydd.

Om anspråk inte framställs enligt punkt 9.3 och denna punkt, går rätten till försäkringsskydd förlorad.

9.3.3 Rättsskyddsförsäkring

Med tidpunkten för förhållande som enligt försäkringsavtalet berättigar till försäkringsskyddet menas, avseende preklusion av rättsskyddsärende, tidpunkten när ombud anlitas efter att tvist uppkommit.

Om anspråk inte framställs enligt punkt 9.3 och denna punkt, går rätten till försäkringsskydd förlorad.

9.3.4 Förmögenhetsbrottsskada

Med tidpunkten för förhållande som enligt försäkringsavtalet berättigar till försäkringsskyddet menas, avseende preklusion av förmögenhetsbrottsärende, tidpunkten när brottet upptäcks eller annan startpunkt för försäkringsskyddet för förmögenhetsbrottsförsäkringens giltighet som anges i försäkringshandlingarna för aktuellt försäkringsskydd.

Om anspråk inte framställs enligt punkt 9.3 och denna punkt, går rätten till försäkringsskydd förlorad.

9.4 Preskription

Den som vill ha försäkringsersättning eller annat försäkringsskydd måste väcka talan inom 10 år från tidpunkten när det förhållande som enligt försäkringsavtalet berättigar till sådant skydd inträdde.

Med tidpunkten för förhållande som enligt försäkringsavtalet berättigar till försäkringsskyddet menas, om inte annat anges i punkterna 9.4.1- 9.4.4 nedan eller i särskilt villkor, tidpunkten när skada inträffat.

Om den som vill ha försäkringsskydd har framställt anspråket till Berkley inom den tid som anges i första stycket, är fristen att väcka talan alltid minst sex månader från det att Berkley har förklarat att de har tagit slutlig ställning till anspråket.

Om talan inte väcks enligt denna punkt, går rätten till försäkringsskydd förlorad.

9.4.1 Avbrotts- och hyresförlustskada

Med tidpunkten för förhållande som enligt försäkringsavtalet berättigar till försäkringsskyddet menas, avseende preskription av avbrotts- och hyresförlustskada, tidpunkten när egendomsskada som orsakat avbrotts- eller hyresförlusten inträffat.

Om talan inte väcks enligt punkt 9.4 samt denna punkt, går rätten till försäkringsskydd förlorad.

9.4.2 Ansvarsskada

Med tidpunkten för förhållande som enligt försäkringsavtalet berättigar till försäkringsskyddet menas, avseende preskription av ansvarsskadeärende, tidpunkten när skada inträffat eller annan startpunkt för försäkringsskyddet för ansvarsförsäkringens giltighet som anges i försäkringshandlingarna för aktuellt försäkringsskydd.

Om talan inte väcks enligt punkt 9.4 samt denna punkt, går rätten till försäkringsskydd förlorad.

9.4.3 Rättsskyddsförsäkring

Med tidpunkten för förhållande som enligt försäkringsavtalet berättigar till försäkringsskyddet menas, avseende preskription av rättsskyddssärende, tidpunkten när ombud anlitas efter att tvist uppkommit.

Om talan inte väcks enligt punkt 9.4 samt denna punkt, går rätten till försäkringsskydd förlorad.

9.4.4 Förmögenhetsbrottskada

Med tidpunkten för förhållande som enligt försäkringsavtalet berättigar till försäkringsskyddet menas, avseende preskription av förmögenhetsbrottsärende, tidpunkten när brottet upptäcks eller annan startpunkt för försäkringsskyddet för förmögenhetsbrottsförsäkringens giltighet som anges i försäkringshandlingarna för aktuellt försäkringsskydd.

Om talan inte väcks enligt punkt 9.4 samt denna punkt, går rätten till försäkringsskydd förlorad.

9.4.5 Föreläggande

Berkley har rätt att skriftligen förelägga den försäkrade att väcka talan inom en kortare tid än vad som följer av punkt 9.4 första stycket samt punkterna 9.4.1 - 9.4.4. Fristen får inte vara kortare än ett år från det att den försäkrade har fått del av föreläggandet.

9.4.6 Preskription lagstadgad försäkring

Om det i lagstadgad försäkring finns regler om preskription och/eller preklusion så gäller de regler som finns i sådan lag, till exempel Trafikskadelagen och Patientskadelagen.

10. SKADEERSÄTTNINGSGREGLER

10.1 Gemensamma skadeersättningsregler

10.1.1 Skyldighet att lämna upplysningar, medverka i skaderegleringen med mera

Den försäkrade ska utan dröjsmål lämna Berkley handlingar och andra upplysningar som kan vara av betydelse för skadeutredning samt medverka i skaderegleringen.

Den försäkrade är skyldig att dokumentera skadan och tillvarata bevisning i syfte att fastställa dess orsak och omfattning. Den försäkrade är även skyldig att specificera sitt ersättningskrav och på anmodan lämna förteckning över försäkrad egendom skadad och oskadad med uppgift om varje föremåls värde före och efter skadan.

Den försäkrade är även skyldig att på anmodan styrka ersättningskravet och rätten till försäkringsskydd genom att lämna de upplysningar som står till buds och genom att specificera ersättningsanspråk, medverka i utredningar, tillhandahålla bevisning, underlag, verifikationer med mera som behövs för att bedöma Berkley ansvar och ersättnings storlek.

Kostnad för framtagande av uppgifter, handlingar, dokumentation med mera enligt denna punkt ersätts inte. Försäkringen lämnar inte heller ersättning för försäkrads kostnad för experter, ombud eller annan som försäkrad anlitar för bedömningar eller arbete enligt denna punkt.

Om försäkrad försummar sina skyldigheter och detta medfört skada för Berkley, kan den ersättning som annars skulle ha betalats från försäkringen, sättas ner efter vad som är skäligt med hänsyn till omständigheterna. Försäkrads försummelse av skyldighet innebär även att Berkley kan neka att utge ersättning och att försäkringsskyddet helt kan falla bort.

Om den försäkrade vid ansvarsförsäkring har gjort sig skyldig till försummelse av skyldighet enligt denna punkt, har Berkley i stället rätt att från den försäkrade återkräva en skälig del av vad Berkley har utgett till den skadelidande.

10.1.2 Oriktiga uppgifter i samband med försäkringsfall

Om den försäkrade eller någon annan som begär ersättning av Berkley efter ett försäkringsfall uppsåtligen eller av grov vårdslöshet oriktigt har uppgett eller förtigit eller dolt något av betydelse för bedömningen av rätten till ersättning från försäkringen, kan den ersättning som annars skulle ha betalats till denne sättas ned efter vad som är skäligt med hänsyn till omständigheterna. Detta kan innebära att ersättningen helt faller bort.

10.1.3 Mervärdesskatt

Vid utbetalning av skadeersättning avräknas mervärdesskatten för den som är redovisningsskyldig för sådan skatt.

10.1.4 Tidpunkt för betalning av ersättning

Ersättning ska betalas senast en månad efter det att den försäkrade fullgjort vad som åligger denne enligt punkterna 8-10.

Detta gäller dock inte

- **för ersättning som är beroende av att egendom repareras eller återanskaffas. Sådan ersättning ska betalas senast 1 månad efter det att den försäkrade visat att så skett**
- **om myndighetsförbud att återuppföra skadad byggnad överklagats och Berkley på grund av detta väntat med att betala ut ersättningen. Sådan ersättning ska betalas senast en månad efter det att Berkley fått kännedom om att överklagandet inte lett till ändring**
- **om polisutredning eller domstolsavgörande eller värdering av skiljemän avvaktas. Sådan ersättning ska betalas senast en månad efter det att Berkley erhållit utredningen eller värderingen. För den tid som utbetalningen fördröjs genom detta betalas ränta enligt riksbankens referensränta**
- **för ersättning från avbrotts-, hyresförlust-, merkostnads- eller extrakostnadsförsäkring. Sådan ersättning betalas efter ansvarstidens slut och därefter senast en månad efter det att den försäkrade fullgjort vad som åligger denne enligt punkterna 8-10**
- **för ersättning när 9 kap. 9 § Försäkringsavtalslagen (Otillräckligt försäkringsbelopp vid ansvarsförsäkring) är tillämplig.**

10.1.4.1 Dröjsmålsränta

Betalas ersättning senare än vad som anges i punkt 10.1.4 betalas dröjsmålsränta enligt 6 § Räntelagen.

Ränta betalas dock inte om den är mindre än 200 kronor. Utöver angiven ränta har den försäkrade inte rätt till ersättning för skada eller förlust vid dröjsmål av utbetalning av ersättning.

10.1.5 Polisutredning och domstolsavgörande

Föranleder skada polisutredning eller domstolsavgörande ska polisanmälan, förundersökningsprotokoll och eventuell efterföljande dom sändas till Berkley.

10.2 Egendoms-, avbrotts-, hyresförlust-, merkostnads- och extrakostnadsförsäkring

10.2.1 Egendomsförsäkring

Berkley har rätt att, istället för att betala kontant ersättning i övrigt, föreskriva att skadad egendom återställs eller att tillhandahålla annan likvärdig egendom.

Berkley är inte skyldigt att överta skadad egendom, men har rätt att efter värdering helt eller delvis överta egendomen.

Kommer egendom för vilken ersättning utbetalats tillrätta, ska egendomen snarast ställas till Berkleys förfogande. Den försäkrade får dock behålla egendomen om denne utan dröjsmål återbetalar den ersättning den försäkrade fått för egendomen.

Berkley har rätt att låta besiktiga skada samt att utfärda anvisningar för återställande och att tillvarata skadad egendom innan åtgärder för återställande vidtas. Meddelar Berkley anvisningar om val av till exempel reparatör, entreprenör, leverantör, projektledare, sakkunnig eller annan som är nödvändig för återställande av skadan är den försäkrade skyldig att följa dessa. Detsamma gäller om Berkley meddelar anvisningar om val av metod för återställande eller sanering.

Iakttar inte den försäkrade vad som här sagts är Berkleys ansvar begränsad till den kostnad som skulle ha uppkommit om anvisningarna följts.

10.2.2 Avbrotts-, hyresförlust-, merkostnads- och extrakostnadsförsäkring

Skadeersättning från avbrotts-, hyresförlust-, merkostnads- och extrakostnadsförsäkring regleras efter ansvarstidens slut.

10.2.3 Säkerhetsrätt i egendom

10.2.3.1 Säkerhetsrätt i fast egendom eller tomträtt

För den som har säkerhetsrätt i fast egendom eller tomträtt gäller bestämmelserna om företrädesrätt i Lag om säkerhetsrätt i försäkringsersättning.

10.2.3.2 Säkerhetsrätt i lös egendom eller företagsinteckning

Den som har säkerhetsrätt i lös egendom eller företagsinteckning har inte någon företrädesrätt till försäkringsersättning.

10.3 Ansvarsförsäkring

10.3.1 Skyldighet att utreda, vittna med mera

Den försäkrade är skyldig att utan ersättning medverka i skaderegleringen samt verkställa de utredningar, analyser och undersökningar med mera, som är av betydelse för bedömning av skadefallet och den försäkrades ansvar, vilka kan genomföras inom den försäkrades verksamhet. Den försäkrade är även skyldig att utan ersättning vid rättegång se till att vittnes- och sakkunnigbevisning kan föras med hjälp av hos denne anställd personal i nödvändig utsträckning.

Om försäkrad försummar sina skyldigheter och detta medfört skada för Berkley, kan den ersättning som annars skulle ha betalats från försäkringen, sättas ner efter vad som är skäligt med hänsyn till omständigheterna.

Försäkrads försummelse av skyldighet innebär även att Berkley kan neka att utge ersättning och att försäkringsskyddet helt kan falla bort. Om den försäkrade vid ansvarsförsäkring har gjort sig skyldig till försummelse av skyldighet enligt denna punkt, har Berkley i stället rätt att från den försäkrade återkräva en skälig del av vad Berkley har utgett till den skadelidande.

10.3.2 Dokumentationsplikt för levererad egendom eller tjänst

Den försäkrade är skyldig att utan ersättning i rimlig omfattning bevara dokumentation i form av konstruktionsritningar, tillverkningsplaner, program- och systemtester, recept, instruktioner, leveransavtal, bruksanvisningar, garantier och liknande handlingar som kan vara av betydelse vid utredning av försäkringsfall genom levererad egendom eller tjänst.

Om försäkrad försummar sina skyldigheter och detta medfört skada för Berkley, kan den ersättning som annars skulle ha betalats från försäkringen, sättas ner efter vad som är skäligt med hänsyn till omständigheterna.

Försäkrads försummelse av skyldighet innebär även att Berkley kan neka att utge ersättning och att försäkringsskyddet helt kan falla bort. Om den försäkrade vid ansvarsförsäkring har gjort sig skyldig till försummelse av skyldighet enligt denna punkt, har Berkley i stället rätt att från den försäkrade återkräva en skälig del av vad Berkley har utgett till den skadelidande.

10.3.3 Stämning och rättegångskostnad

Om den försäkrade instäms till domstol eller skiljeförfarande eller erhåller uppgift om att så kommer att ske, ska detta omedelbart anmälas till Berkley.

Berkley har rätt att utse rättegångsombud, respektive ombud vid skiljeförfarande och att lämna instruktioner och anvisningar till denne. Den försäkrade och

försäkringstagaren är skyldiga att utan ersättning bistå i processen, såsom att själva och med anställd personal tillhandahålla vittnes- och sakkunnigbevisning.

Efterföljer den försäkrade inte denna föreskrift är Berkley fritt från ansvar enligt försäkringen om inte kravet/yrkandet uppenbart var lagligen grundat.

10.3.4 Uppgörelse i godo

Om den försäkrade utan Berkleys tillåtelse medger skadeståndsskyldighet, godkänner ersättningskrav eller utbetalar ersättning, är Berkley fritt från ansvar om inte kravet uppenbart var lagligen grundat.

Den försäkrade är om Berkley så önskar skyldig att medverka till uppgörelse i godo med den skadelidande.

Har Berkley förklarat sig villigt att göra upp i godo med den som kräver skadestånd, är Berkley fritt från skyldighet att svara för därefter uppkommen kostnad, skadestånd samt att företa ytterligare utredning. Detsamma gäller för det fall att försäkrads skadeståndsskyldighet fastställts genom tredskodom.

10.3.5 Ansvarsbegränsning

Finns ansvarsbegränsning i avtal som medför inskränkning i den försäkrades skadeståndsansvar förutsätts att den försäkrade följer avtalet i denna del.

Avstår den försäkrade från att åberopa sådan ansvarsbegränsning, föreligger inte ersättningskyldighet för Berkley.

11. DUBBELFÖRSÄKRING

Är intresse som omfattas av denna försäkring försäkrat även genom annan försäkring och finns i denna, förbehåll om dubbelförsäkring gäller samma förbehåll för båda försäkringarna. Ansvarigheten fördelas då mellan försäkringarna på sätt som anges i 6 kap. 4 § Försäkringsavtalslagen.

Om dubbelförsäkringsöverenskommelse (DÖ) gäller mellan de försäkringsbolag som har lämnat försäkring för samma risk, ska fördelningen istället ske i enlighet med denna.

12. REGRESSRÄTT

I och med att Berkley har betalat ersättning för skada övertar Berkley den försäkrades rätt att kräva ersättning av den som gentemot den försäkrade är ersättningskyldig med anledning av skadan.

Om den försäkrade avstår från sin rätt till ersättning av annan, eller från regressrätt, begränsas Berkleys ersättnings-skyldighet i motsvarande mån och utgiven försäkringsersättning ska återbetalas till Berkley.

Vid regress tillämpas en mellan försäkringsbolagen träffad regressöverenskommelse (RÖ).

13. ÅTERKRAV

Har Berkley betalat ersättning på felaktig grund som beror på den försäkrade, är denne skyldig att genast återbetala beloppet jämte dröjsmålsränta enligt tillämplig räntelag från dagen för utbetalningen.

14. KVITTNINGSFÖRBEHÅLL

Berkley har rätt att infria sin ersättningsskyldighet gentemot den försäkrade genom kvittning med fordran som Berkley kan ha mot annan försäkrad eller försäkringstagaren.

15. FORCE MAJEURE

Berkley är inte ansvarigt för förlust som kan uppstå om skadeutredning, utbetalning av ersättning eller iståndsättande av skadad egendom fördröjs på grund av krig, krigsliknande händelser, inbördeskrig, revolution och uppror eller på grund av arbetsmarknadskonflikt, konfiskation eller nationalisering, rekvisition, destruktion av eller skada på egendom genom order från regering eller myndighet.

Förbehållet i fråga om arbetsmarknadskonflikt gäller även om Berkley vidtagit eller är föremål för konfliktåtgärder.

16. PERSONUPPGIFTLAGEN – DATASKYDDSFÖRORDNINGEN (GDPR)

Vi hanterar dina personuppgifter i enlighet med Dataskyddsförordningen (GDPR), annan tillämplig lagstiftning och myndigheters föreskrifter. GDPR gäller i hela EU och har till syfte att skydda din personliga integritet vilken vi också vill värna om i vår verksamhet. De personuppgifter vi inhämtar om dig är nödvändiga för att vi ska kunna administrera försäkringen, fullgöra våra avtalsförpliktelser och tillgodose de önskemål du har som kund. Uppgifter som kan komma ifråga är till exempel namn, adress, personnummer, telefonnummer, e-postadress samt försäkringsrelaterade personuppgifter.

Uppgifterna kommer också att användas för att utvärdera och fatta beslut om innehåll och utformning av försäkringar samt för marknadsanalyser. För sådana ändamål kan vi komma att lämna personuppgifter till bolag som vi samarbetar med. För de fall vi har upplysnings-skyldighet gentemot myndighet, kommer vi att lämna ut de uppgifter myndigheten begär att få ta del av. Uppgifterna kommer också att användas för att ge dig information om våra tjänster i övrigt.

Om du önskar information om vilka uppgifter vi har om dig har du rätt att beställa en kopia av dessa. Du har även rätt att få närmare information om hur dina personuppgifter behandlas.

Uppgifterna hämtas vanligtvis från dig som kund men erhålls även från försäkringsförmedlare. Uppgifterna kan också hämtas in eller kompletteras och uppdateras från myndigheters register.

Uppgifterna sparas inte längre än nödvändigt för ändamålen. För fullständig information om behandlingen av personuppgifter, se www.berkleyforsakringar.se

17. VALUTADAG

Om försäkringsbelopp, självrisk, ersättningsbegränsning eller liknande har avtalats i annan valuta än SEK gäller vid försäkringsfall att aktuellt försäkringsbelopp, självrisk, ersättningsbegränsning eller liknande omräknas till SEK med aktuell försäkringstids begynnelse dag som valutadag.

Vid utbetalning av skadeersättning som försäkrad i Sverige har betalat i annan valuta än SEK, ska utbetalningen från Berkley göras i SEK. Det belopp den försäkrade har betalat ska omräknas till SEK per den tidpunkt den försäkrade genomförde sin utbetalning.

18. SANKTIONER

W.R. Berkley Insurance AG, svensk filial kommer inte under några omständigheter att tillhandahålla försäkringsskydd, betala ersättning eller andra förmåner som kan medföra att Berkley handlar i konflikt med nuvarande sanktioner, restriktioner eller förbud genomförda av FN, EU, Storbritannien, Sverige eller USA.

Till den del försäkringsersättning ska utges för skada till person eller företag som enligt tillämpliga sanktionsregler är ett sanktionssubjekt, har Berkley rätt att utan påföljd innehålla betalningen till dess den försäkrade visar att sanktionsreglerna medger betalning till sanktionssubjektet.

19. TVIST OCH ÖVERKLAGAN AV SKADEBESLUT

Tvist angående detta försäkringsavtal ska prövas av Stockholms tingsrätt som första instans. Detta gäller även om tvisten avser skada som inträffar utomlands.

Om du inte är nöjd med beslutet i ett skadeärende eller hur det har hanterats så kan du antingen kontakta den som har handlagt ärendet eller vår Klagomålsansvarige på Berkley. Skriv direkt till handläggaren, klagomalsansvarig@wrberkley.com eller skador@wrberkley.com.

Om du efter våra interna omprövningar fortfarande inte är nöjd finns det ett antal externa prövningar man kan begära.

Allmänna reklamationsnämnden (ARN)

Allmänna Reklamationsnämnden (ARN) kan pröva klagomål kostnadsfritt som rör privatpersoners försäkringar, t.ex. om du inte skulle vara nöjd med bedömningen av ett skadeärende. För mer information: arn.se

Konsumenternas Försäkringsbyrå

Konsumenternas Försäkringsbyrå ger privatpersoner oberoende och kostnadsfri vägledning om pension, försäkring och skadereglering men prövar inte tvister. För mer information: konsumenternas.se

Allmän domstol

En försäkringstvist kan i de flesta fall även prövas av allmän domstol. För mer information: domstol.se

20. FÖRSÄKRINGSAVTALSLAGEN

För denna försäkring gäller i övrigt bestämmelserna i Försäkringsavtalslagen och övrig svensk rätt.

21. ORDLISTA MED DEFINITIONER OCH FÖRKLARINGAR

AB

Med AB i entreprenadförsäkring avses Allmänna Bestämmelser för byggnads-, anläggnings- och installationsentreprenader utarbetade av Föreningen Byggandets Kontraktskommitté. AB är avsedda att användas vid utförandeentreprenader, vilket innebär att beställaren svarar för projektering och entreprenören för utförandet.

ABS

Med ABS avses Allmänna Bestämmelser för småhusentreprenader. ABS är avsedda att användas vid entreprenadavtal vid uppförande eller tillbyggnad av en- eller tvåbostadshus som en näringsidkare utför åt en konsument.

ABT

Med ABT avses Allmänna Bestämmelser för Totalentreprenader avseende byggnads-, anläggnings- och installationsentreprenader utarbetade av Föreningen Byggandets Kontraktskommitté. ABT är avsedda att användas vid totalentreprenader, vilket innebär att entreprenören i förhållande till beställaren svarar för både projektering och utförande.

Ansvarstid

Med ansvarstid vid avbrotts-, hyresförlust- och extrakostnadsförsäkring avses den tid för vilken ersättning kan lämnas. Ansvarstiden räknas från den dag ersättningsbar egendomsskada eller annan ersättningsbar händelse inträffar.

Med ansvarstid vid entreprenadförsäkring avses entreprenörens tioåriga ansvarstid enligt AB, ABT och ABS.

Arbeten (objekttyp)

Med arbeten avses egendom och arbetsprestationer ingående i den försäkrades avtalade åtaganden eller utförande i egen regi samt egendom av förbrukningskaraktär. Med arbeten avses egendom och arbetsprestationer som är avsedda (destinerade) att ingå i en pågående eller avtalad entreprenad. Med arbeten avses även egendom och arbetsprestationer som beställaren tillhandahåller.

Till arbeten räknas inte befintlig egendom och inte heller hjälpmedel.

Arbetskada

Med arbetskada avses en skada till följd av olycksfall eller annan skadlig inverkan i arbetet.

Skada till följd av färdolycksfall räknas också som arbetskada i Sverige och i annat land där trygghetsförsäkring vid arbetskada, arbetsskadeförsäkring eller liknande försäkringsskydd omfattar sådant olycksfall. Med färdolycksfall menas en persons färd/förflyttning till och från arbetsstället/arbetsplatsen om färden/förflyttningen föranleddes av och stod i nära samband med arbetet.

Arbetstagare

Med arbetstagare avses fysisk person som

- är den försäkrades arbetstagare i civilrättslig mening
- den försäkrade har principalansvar för enligt tillämplig lag, även om anställningsförhållande inte föreligger.

Arbetstagares egendom (objekttyp)

Med arbetstagares egendom avses arbetstagares

- personliga lösegendomar som kan försäkras värderas enligt arbetstagarens villkor för hemförsäkring
- egendom, som omfattas av gällande kollektivavtal.

Arbetsområde

Med arbetsområde avses område som står till försäkrad entreprenörs/hantverkarens disposition för utförande av avtalat åtagande samt därtill hörande tillfällig upplagsplats. Till arbetsområde räknas inte den försäkrades ordinarie arbetsställen, till exempel kontor, verkstad, förråd, grustag eller stenkross.

Avbrott

Med avbrott förstås sådan inskränkning i den försäkrade rörelsen som medför bortfall av täckningsbidrag under ansvarstiden.

Avbrottstid

Med avbrottstid avses den tidsperiod under vilken inträffad egendomsskada eller annan händelse påverkar rörelsens resultat eller genererar extrakostnader.

Avlämnat/övertagit

Med avlämnat/övertagit och avlämnande/övertagande avses tidpunkt när entreprenörens arbete i entreprenadrättslig mening är avslutat och avlämnat/överlämnat till beställaren.

Befintlig egendom

Med befintlig egendom avses egendom som tillhör försäkringstagarens beställare om denne är byggherre vid byggnadsverksamhet eller slutlig beställare vid montageverksamhet, inom eller i direkt anslutning till försäkringstagarens arbetsområde.

Med befintlig egendom avses även lös egendom tillhörig hyresgäst eller bostadsrättshavare, samt egendom som ingår i bostadsrättshavarens underhålls- och reparationskyldighet, inom eller i direkt anslutning till arbetsområde.

Som befintlig egendom avses inte egendom som är att hänföra till objekttyperna arbeten och hjälpmedel.

Som befintlig egendom avses inte heller egendom som ingår i försäkringstagarens eller annan entreprenörs arbeten, oavsett om avlämnande av arbetena skett.

Bergas

Se Jordskred.

Boendes egendom

Med boendes egendom avses boendes (hyresgäst eller bostadsrättshavare) personliga lösegendom som ägs, hyrs eller lånas av den boende och som endast används för dennes privata bruk.

Bostadsrättsförening

Med bostadsrättsförening avses förening som bedriver verksamhet enligt Bostadsrättslagen. Med bostadsrättsförening likställs ekonomiska föreningar som har till syfte att upplåta bostäder åt sina medlemmar utan begränsning i tiden (bostadsföreningar).

Brandförsäkring/Brand

Med brandförsäkring avses försäkring som omfattar skada genom

- eld som kommit lös
- plötsligt och oförutsett åskslag, strömavbrott eller annat elfenomen dock inte skada på elektrisk utrustning med inkommande eller utgående spänning på högst 400 volt och inte heller skada på egendom i kyl- eller frysenhet
- explosion
- utströmning av sot från eldstad för uppvärmning av lokal om utströmningen är plötslig och oförutsedd och uppstår i samband med eldning. I brandförsäkring omfattas inte skada genom sotutströmning från rökkanals mynning eller från byggtork
- frätande gas som bildas vid plötslig och oförutsedd upphettning av plast
- luftfartyg som havererar eller genom föremål som faller ned från luftfartyg

- **påkörning med motordrivet fordon i de fall trafikskadeersättning enligt Trafikskadelagen, inte lämnas eller Trafikskadelagen inte gäller**
- **storm, hagel, snötryck och snöras.**

Bristfällig säkring

Med bristfällig säkring menas då gods under transport inte säkrats på sätt som föreskrift i gällande lagar eller förordningar.

Bristfällig täckning

Med bristfällig täckning menas då gods inte täckts på ett, med hänsyn till vädret, årstiden och godsets känslighet för väta, tillfredsställande sätt.

Bruttoarea

Med bruttoarea (BTA) avses bruttoarea enligt SS 02 10 53, dvs "area av mätvärda delar av ett våningsplan, begränsad av omslutande byggnadsdelars utsida eller annan för mätvärdet angiven begränsning" eller enklare uttryckt arean som begränsas av ytterväggens utsida.

Byggnad (objekttyp)

Med byggnad avses byggnad och sådan egendom som hör till byggnad enligt 2 kap. 2§ Jordabalken, som lyder: Till byggnad hör fast inredning och annat varmed byggnaden blivit försedd, om det är ägnat åt stadigvarande bruk för byggnaden eller del av denna, såsom fast avbalkning, hiss, ledstång, ledning för vatten, värme, ljus eller annat med kranar, kontakter och annan sådan utrustning, värmepanna, element till värmeledning, kamin, kakelugn, innanfönster, markis, brandredskap, civilförsvarsmateriel och nyckel.

I enlighet med vad som sägs i första stycket hör därjämte i regel till byggnad, såvitt det angår följande:

- **BOSTAD:** badkar och annan sanitetsanläggning, spis, värmeskåp och kylskåp samt maskin för tvätt eller mangling.
- **BUTIKSLOKAL:** hylla, disk och skyltfönsteranordningar.
- **SAMLINGSLOKAL:** estrad och sittplatsanordning.
- **EKONOMIBYGGNAD TILL JORDBRUK:** anordning för utfodring av djur och anläggning för maskinmjölkning.
- **FABRIKSLOKAL:** kylsystem och fläktmaskineri.

Reservdel och dubblett till föremål som avses i första eller andra stycket, hör ej till byggnaden.

Om olika delar av en byggnad hör till skilda fastigheter, hör ett sådant föremål som avses i första eller andra stycket till den del av byggnaden där det är beläget.

Till byggnad räknas även följande egendom inom fastigheten, för fastighetens bruk

- **ledningar och utrustning för datoruppkoppling och kabel-tv för boendes gemensamma bruk**
- **oljetank och bränsle avsedda för försäkrad byggnads uppvärmning**
- **sophanteringssystem för hushållssopor i bostadshus.**

Byggnadsverksamhet

Med byggnadsverksamhet avses husbyggnads- och anläggningsverksamhet, schaktning och grundarbeten. Till husbyggnadsverksamhet räknas även installation och montering av fast inredning och annat som är ägnat till stadigvarande bruk för byggnaden, exempelvis hiss och fläktsystem och som enligt reglerna i 2 kap. 2 § Jordabalken hör till byggnad. Hit räknas dock inte sådan verksamhet som är att hänföra till montageverksamhet.

CMR

Med CMR avses internationell konvention och svensk lag som reglerar fraktförarens/transportörens ansvar vid gränsöverskridande transporter med lastbil inom Europa.

Dagsvärde

Se marknadsvärde.

Databrott

Med databrott avses handling när någon olovligen bereder sig tillgång till en uppgift som är avsedd för automatiserad behandling eller olovligen ändrar, utplånar, blockerar eller i register för in sådan uppgift och därmed gör sig skyldig till dataintrång eller i Brottsbalken upptaget förmögenhetsbrott. Detsamma gäller den som olovligen genom någon annan liknande åtgärd allvarligt stör eller hindrar användningen av en sådan uppgift.

Datainformation

Med datainformation avses den information som lagras på datamedia.

Datamedia

Med datamedia avses databärare, det vill säga det fysiska underlag på vilket data registreras och lagras, till exempel cd, dvd, magnetband USB-minne och minneskort.

Datavirus

Med datavirus avses att program eller instruktioner kopierar sig själva, smittar, till andra existerande program och filer och åstadkommer oönskade effekter.

Dator

Med dator (även server) avses utrustning för databehandling som enligt i förhand fastställt program kan utföra omfattande beräkningar med tillhörande in-och utenheter som till exempel, tangentbord, mus, cd-läsare, skrivare, modem, skanner, datavideoprojektor, digitaliseringsbord, nätverkskablage, nätverksutrustning och digital utrustning, till exempel digitaliseringskameror och digitala kopiatorer, samt läs-och surfplattor.

Datorfunktion

Med datorfunktion avses komponent eller funktion i enhet för elektronisk behandling av data, inbegripet hårdvara och mjukvara i dator eller mikroprocessor, inklusive så kallade inbäddade system.

Dotterbolag

Med dotterbolag avses aktiebolag eller motsvarande associationsform i annat land än i Sverige, i vilket försäkringstagaren själv, eller tillsammans med andra dotterbolag, innehar mer än 50 procent av rösterna för samtliga ägarandelar.

Egen bekostad fast inredning

Med egen bekostad fast inredning avses fast inredning, som till sin typ är att hänföra till fast egendom enligt 2 kap. 2 § Jordabalken, och som ägs och har bekostats av försäkrad i hyrd byggnad eller del av byggnad.

Ekonomisk invaliditet

Med ekonomisk invaliditet avses en för framtiden bestående nedsättning av den försäkrades arbetsförmåga på grund av olycksfall eller sjukdom. Arbetsförmågan anses bestående nedsatt när samtliga möjligheter till arbete i annat yrke provats.

Ekonomiskt värde

Med ekonomiskt värde avses det sannolika priset för egendomen som den försäkrade kan få ut vid en normal försäljning på den allmänna inhemska marknaden. Om ekonomiskt värde inte kan fastställas, kan värdet av rimliga avkastningsförväntningar och andra värdepåverkande faktorer, till exempel ålder, slitage, omodernitet, nya produkter, ny teknik, användbarhet och belägenhet, ligga till grund för skadevärderingen av ekonomiskt värde.

Elektrisk utrustning

Med elektrisk utrustning avses elektrisk maskin, apparat, kabel, eller annan elektrisk eller elektronisk enhet.

Elfenomen

Med elfenomen avses plötslig och oförutsedd inverkan av producerad elektricitet, till exempel kortslutning, överslag, ljusbåge eller överspänning.

Entreprenad

Se Arbeten.

Entreprenadverksamhet

Entreprenadverksamhet är ett gemensamt ord för byggnadsverksamhet och montageverksamhet.

Explosion

Med explosion förstås en ögonblicklig uppträdande kraftyttring, förorsakad av gasers eller ångors strävan att utvidga sig. För att explosion ska anses föreligga ifråga om behållare eller kärl av vad slag som helst (såsom ångpanna, cylinder eller annat kärl för ånga, gas eller vätska samt kokare) förutsätts dessutom att behållarens väggar skadas till så stort omfång, att genom utströmning av gas eller ånga eller ångbildande vätska trycket inom och utom behållaren ögonblickligen utjämnas.

Som explosion anses inte bristning som uppkommer genom undertryck - implosion. Som explosion anses inte heller skada genom skjutvapen.

Fartyg

Med fartyg avses en farkost som är avsedd att användas till sjöss och som har skrov och konstruktiv styrförmåga (till exempel ett roder). Sjölagen delar in fartygen i skepp och båtar. Fartyg vars största längd är minst 12 meter och vars största bredd är minst 4 meter kallas skepp. De fartyg som är kortare än 12 meter och smalare än 4 meter kallas båt.

Fastighetsinventarier

Med fastighetsinventarier avses på fastigheten

- **befintlig egendom för fastighetens skötsel samt reservdel och dubblett till föremål som tillhör byggnad, dock inte trafikförsäkringspliktiga motordrivna fordon och släpfordon till dessa**
- **kontorsinventarier för fastighetens förvaltning**
- **befintliga inventarier som fastighetsägaren anskaffar för lägenhets- eller lokalinnehavarens gemensamma bruk**

- befintligt byggnadsmaterial som fastighetsägaren anskaffat för fastighetens underhåll och som förvaras inom byggnad. Som byggnadsmaterial betraktas härvid även sådan egendom, som utgjort byggnadstillbehör till den fasta egendomen, men som tagits loss från denna.

Fastighetsmaskin

Med fastighetsmaskin avses till byggnad hörande och inom fastigheten befintlig

- installation för vatten, värme, avlopp, ventilation, gas och elektricitet
- hissanläggning, rulltrappa eller annan anläggning för personbefordran
- tvätt-, kyl- och frysanläggning för gemensamt bruk i fastigheten
- manöverorgan till maskinellt manövrerad port
- sophanteringssystem för hushållssopor i bostadshus
- ledningar och utrustning för datoruppkoppling och kabel-tv för boendes gemensamma bruk.

Fast monterad

Utrustning ska vara fastsatt med bult, skruv, svetsning eller liknande i fordonets kaross på ett sådant sätt att det krävs verktyg för att ta bort den.

Flytande försäkring Företagsförsäkring

Med flytande försäkring i företagsförsäkring menas att försäkringsbeloppet utgör sammanlagda försäkringsbeloppet för all egendom av samma objekttyp för samtliga förvaringsplatser angivna i försäkringsbrevet, så att egendomen kan flyttas mellan förvaringsplatser och försäkringsställen utan att reglerna för underförsäkring tillämpas. Reglerna om underförsäkring tillämpas dock på respektive objekttyps sammanlagda försäkringsbelopp om detta understiger det sammanlagda beloppet för objekttypen som anges för full försäkring.

För helvärdesförsäkrad egendom gäller försäkringen som flytande försäkring inom i försäkringsbrevet angivna försäkringsställen och förvaringsplatser, dock endast för egendom i byggnad. Om det i försäkringsbrevet framgår att container/egendom i container är försäkrad, får flytande försäkring tillämpas för container/egendom i container mellan containers på de försäkringsställen som det i försäkringsbrevet anges att container/egendom i container är försäkrad.

Om det i försäkringsbrevet framgår att egendom utomhus inom inhägnat område är försäkrad, får flytande försäkring tillämpas för egendom utomhus inom inhägnat område, mellan inhägnade områden på de försäkringsställen som det i försäkringsbrevet anges att egendom utomhus inom inhägnat område är försäkrad.

Flytande försäkring kan endast tillämpas för omflyttning av försäkrad egendom på försäkringsställen inom samma land.

För förstariskförsäkrad egendom och för stöldbegärlig egendom gäller inte flytande försäkring.

Flytande försäkring Motorfordon

Flytande försäkring för motorfordon är en försäkring speciellt utformad för handel med bilar och övriga fordon, bilverkstäder och andra företag som ansvarar för egna och kunders fordon. Flytande motorfordonsförsäkring är tvådelad och kan tecknas dels för egna fordon, dels för kunders fordon.

Fullvärdesförsäkring

Fullvärdesförsäkring för byggnad innebär att ett kalkylvärde fastställs enligt av Berkley godkänd värderingsmetod. Kalkylvärdet är ett premiegrundande värde som indexeras en gång per år i enlighet med byggnadsprisindex som utges av Statistiska Centralbyrån. Under förutsättning att försäkringstagaren meddelar rätt uppgifter angående försäkrad byggnad ersätts uppkommen skada intill egendomens fulla värde oavsett kalkylvärdet, dock med beaktande av gällande skadevärderingsregler, ersättningsregler och andra bestämmelser i villkoren samt försäkringshandlingar i övrigt.

Fullvärdesförsäkring för annan egendom än byggnad innebär att

- **om det i försäkringsbrevet är angivet ett högsta ersättningsbelopp i kombination med fullvärde, gäller samma regler som för förstariskförsäkring**
- **om det i försäkringsbrevet inte är angivet ett högsta ersättningsbelopp i kombination med fullvärde är av försäkringstagaren meddelat värde premiegrundande. Under förutsättning att försäkringstagaren meddelar rätt uppgifter avseende det premiegrundande värdet, ersätts uppkommen skada intill egendomens fulla värde, dock med beaktande av gällande skadevärderingsregler, ersättningsregler och andra bestämmelser i villkoren samt försäkringshandlingar i övrigt.**

Första risk/Förstariskförsäkring

Vid första risk/förstariskförsäkring utgörs försäkringsbeloppet av ett avtalat förstariskbelopp. Vid uppkommen skada lämnas ersättning intill försäkringsbeloppet, dock med tillämpning av de begränsningar som framgår av skadevärderingsregler och andra bestämmelser i villkoren och försäkringshandlingarna i övrigt.

Försäkrad, den/de försäkrade

Med försäkrad, den försäkrade och de försäkrade avses försäkringstagaren och/eller annan som är försäkrad/medförsäkrad enligt uppgift i försäkringsbrevet eller annan person som anges som försäkrad i aktuellt försäkringsvillkor. Förpliktelser och andra regler som anges för försäkrad gäller även för annan som kan omfattas av försäkringen enligt aktuella försäkringsvillkor.

Försäkringsbrev/Försäkringsbrevet

Med försäkringsbrev jämställs även försäkringsbevis utfärdat av Berkley, gruppföreträdare eller annan som Berkley utsett i sitt ställe.

Försäkringslokal

Som en och samma försäkringslokal avses samtliga lokaler som direkt ansluter till varandra och som disponeras av försäkringstagaren. Om försäkringstagaren disponerar hela byggnaden anses hela byggnaden som försäkringslokal.

Vid fastighetsförsäkring avses lokal för fastighetens förvaltning och annan lokal som är avskild från allmänna utrymmen som försäkringslokal.

Som försäkringslokal anses inte fordon, arbetsredskap, fartyg, luftfartyg, plasthall, tält, container, skåp, kista, försäljningsautomat eller liknande.

Försäkringsställe

Med försäkringsställe avses sådan plats som anges i försäkringsbrevet med fastighetsbeteckning, gatuadress eller motsvarande belägenhetsangivelse och där försäkrad egendom förvaras och/eller försäkrad verksamhet bedrivs.

Försäkringstagare/Försäkringstagaren

Med försäkringstagare/försäkringstagaren avses den juridiska eller fysiska person med vilken Berkley ingått avtal om försäkring.

Försäkringstid/försäkringstiden

Med försäkringstid/försäkringstiden avses försäkringens avtalstid vilken anges i försäkringsbrevet. Se även Allmänna avtalsbestämmelser, punkt 1.

Förtroendevald

Med förtroendevald avses person utsedd för tillfälligt eller tidsbestämt uppdrag för försäkringstagarens räkning enligt protokoll från bolagsstämma, årsmöte eller styrelsemöte. Med förtroendevald avses inte av försäkringstagaren anställd person, anlita konsult eller liknande.

Förtroendevaldas egendom

Med förtroendevaldas egendom avses personlig lösegendom som tillhör förtroendevald och som kan värderas enligt förtroendevalds villkor för hemförsäkring.

Förvaringsplats

Med förvaringsplats avses försäkringslokal i byggnad eller, om det särskilt anges i försäkringsbrevet, annan plats (utomhus, i tält, container, fordon och liknande) där förvaring av egendom sker.

Godkänd låsenhet

Med godkänd låsenhet avses intygade/certifierade låsenheter där varje enskild komponent uppfyller kraven i SS 3522 lägst klass 3. Som alternativ avses även certifierade hänglås i kombination med certifierade hänglåsbeslag enligt motsvarande klass enligt SSFN 014 och SSF 018. Godkänd låsenhet i respektive skyddsklass framgår av Säkerhetsguiden, utgiven av Svenska Stöldskyddsföreningen, SSF.

Med låsenhet avses låshus inklusive spärrande kolv och tillhörande spärranordning (till exempel cylinder eller tillhållarpaket) och för låsets funktion nödvändiga behör inklusive till låshuset hörande slutbleck.

Särskilt viktigt för dörrlås är att tänka på att en godkänd låsenhet

- **ska från båda sidor av dörren endast kunna öppnas med nyckel**
- **ska vara utfört så att inga delar som påverkar inbrottskyddet kan demonteras från dörrens utsida. Sådana delar ska inte heller kunna demonteras från dörrens insida annat än med specialverktyg.**

Godkänt/certifierat värdeskåp

Med godkänt/certifierat värdeskåp avses värdeförvaringsenhet, enhet för skydd mot inbrott som är klassificerad enligt standard angiven i "FTR 1028, Beloppsgränser för värdeskåp" utgiven av Svensk Försäkring. Dokumentet kan hämtas på www.svenskforsakring.se, under Vägledning/Rekommendationer/Försäkringstekniska rekommendationer.

Helvärdesförsäkring

Vid helvärdesförsäkring ersätts uppkommen skada i dess helhet intill försäkringsbeloppet med de begränsningar som framgår av villkorens skadevärderingsregler och andra bestämmelser i villkoren samt försäkringshandlingar i övrigt, under förutsättning att full försäkring föreligger. Om full försäkring inte föreligger innebär det att underförsäkring föreligger.

Vid helvärdesförsäkring ska försäkringsbeloppet för byggnad, maskinerier och hjälpmedel minst motsvara egendomens nyanskaffningsvärde för att full försäkring ska föreligga. För maskinerier och hjälpmedel gäller dessutom att det i försäkringsbeloppet ska ingå samtliga maskinerier respektive hjälpmedel i den försäkrade rörelsen, inklusive maskinerier och hjälpmedel som den försäkrade ansvarar för eller har åtagit sig att försäkra.

Försäkringsbeloppet för varor ska minst motsvara varornas högsta värde under försäkringstiden avseende samtliga varor i den försäkrade rörelsen, inklusive varor som den försäkrade ansvarar för. Detta värde ska för varor

- **som den försäkrade anskaffat för försäljning, motsvara vad det kostar att anskaffa dem som nya,**
- **som den försäkrade tillverkat eller har under tillverkning, motsvara tillverkningskostnaderna, det vill säga direkt material, materialomkostnader, direkt arbetslön, tillverkningsomkostnader och administrationskostnader,**

- **som är sålda och färdiga för leverans, motsvara i den mån leverans inte kan fullgöras med andra varor till det avtalade försäljningspriset, minskat med inbesparade kostnader.**

Försäkringsbeloppet för arbeten ska minst motsvara det högsta värdet av arbeten på ett och samma arbetsområde under det kommande försäkringsåret. Även värdet av egendomen och arbetsprestationer som beställare tillhandahåller ska vara medräknat i försäkringsbeloppet.

Vid avbrottsförsäkring med täckningsbidraget som försäkringsbelopp ska försäkringsbeloppet minst motsvara det förväntade täckningsbidraget för ansvarstid avseende skada som kan inträffa under försäkringstiden.

Föreligger full försäkring ersätts uppkommen skada intill försäkringsbeloppet med de begränsningar som framgår i villkorens skadevärderingsregler och andra bestämmelser i villkoren samt försäkringshandlingar i övrigt. I annat fall föreligger underförsäkring.

Hemelektronik

Med hemelektronik avses dator, datorprogram, dator- eller TV-spel, läs- och surfplattor, mobiltelefoner och annan elektronisk kommunikations- och navigeringsutrustning, audiovisuell utrustning såsom kameror, projektorer, dvd-, band- och skivspelare, förstärkare, högtalare, radio, video- och TV-apparater och liknande, samt tillbehör till hemelektronik.

Heta arbeten

Med heta arbeten avses arbeten som medför uppvärmning eller gnistbildning som kan orsaka brand. Exempel på heta arbeten är svetsning, skärning, lödning, kapning med rondell (vinkelslip) eller tigersåg, uppvärmning med varmluftspistol och läggning av tätskikt på tak med gasolldrivet verktyg.

Hjälpmedel (objekttyp)

Med hjälpmedel avses egendom som inte är av förbrukningskaraktär och som är nödvändig för utförande av avtalat åtagande på arbetsområde såsom

- **maskiner, verktyg, redskap, presenningar, formar, formluckor, ställningar**
- **skjul, bodar, containrar, byggplatskontor med utrustning och inhägnader.**

Till hjälpmedel räknas inte verkstadsutrusning, cistern och liknande som stadigvarande förvaras på annat ställen än arbetsområde.

Hårdvarulås

Med hårdvarulås avses kopieringsskydd för programvara i form av en extern enhet som medger åtkomst/behörighet till programvara.

Hyresförlust

Med hyresförlust avses minskning i hyresintäkt genom att försäkrad byggnad blir helt eller delvis oanvändbar.

Inbrott/Utbrott

Med inbrott förstås att någon olovligen

- **med våld brutit sig in i försäkringslokal som uppfyller gällande krav på inbrottsskydd**
- **tagit sig in i försäkringslokal med dyrk eller med för låset avsedd nyckel, passerkort eller kod om nyckel, passerkort eller kod stulits**
 - då någon olovligen brutit sig in i annan lokal som uppfyller samma skyddskrav som skyddskraven på den försäkringslokal där gärningspersonen tagit sig med den stulna nyckeln, passerkortet eller koden
 - då någon olovligen brutit sig in i försäkrads eller dennes arbetstagares bostad på annan plats än det försäkringsställe där inbrottet eller utbrottet skett och bostadens ytterdörrar var låsta och öppningsbara fönster var stängda och inifrån reglade,
 - då någon olovligen brutit sig in i försäkrads eller dennes arbetstagares bostad på det försäkringsställe där inbrottet eller utbrottet skett, när den som haft hand om nyckel, passerkort eller kod vistats där och bostadens ytterdörrar var låsta och öppningsbara fönster var stängda, och inifrån reglade
 - vid rån i försäkrads eller dennes arbetstagares bostad på försäkringsställe
 - vid rån utanför försäkringsställe
- **tagit sig in i pannrum, soprum, hissmaskinrum och liknande utrymme, i byggnad som är försäkrad enligt försäkringsbrevet, med för låset avsedd nyckel som åtkommit genom att någon olovligen brutit sig in i nyckeltub/nyckelförvaringsenhet som minst uppfyller kraven enligt Stöldskyddsföreningen, SSFN 024, klass 2. Se även Företag och Fastighetsvillkor, punkt 1.13.5.2.**

Med utbrott förstås att någon olovligen med våld brutit sig ut ur försäkringslokal som uppfyller gällande krav på inbrottsskydd, under förutsättning att detta genomförs av någon som olovligen stannat kvar i försäkringslokalen efter stängning.

Som lokal eller försäkringslokal anses inte fordon, arbetsredskap, fartyg, luftfartyg, plasthall, tält, container, skåp, kista, försäljningsautomat eller liknande.

Index

Se Prisändring.

Inkrypningsskydd

Med inkrypningsskydd avses skyddsanordning för öppning av omslutningsytor, vägg, golv och tak, som syftar till att försvåra för obehörig att ta sig in genom öppningen, t.ex. stålgaller.

Inre orsak

Med inre orsak avses skada till följd av

- **åska/blixt eller elfenomen i elektrisk utrustning vars in- eller utspänning är över 400 volt**
- **oförutsett avbrott i leverans av media, till exempel el, gas, vatten, värme, kyla eller datainformation**
- **mekaniskt haveri som uppkommer i den skadade egendomen**
- **fel eller försummelse av maskinoperatör eller annan driftsansvarig**
- **maskinell bearbetning eller framställning av varor**
- **att den skadade egendomen är i drift.**

Installation

Med installation avses system eller anordning med anslutna föremål, till exempel värmepanna, cirkulationspump, expansionskärl, värmeväxlare, kyl- eller frysanläggning, ledningar och centralenheter för bredband och ljud/bildöverföring, sophanteringssystem för hushållssopor i bostadshus, hiss, ledningssystem för kallvatten, varmvatten, värme, avlopp, ventilation, gas, elektricitet eller liknande. Med installation avses inte dräneringssystem.

Jordras

Se Jordskred

Jordskalv

Med jordskalv avses skalv med en styrka av minst 4 enligt den regionala Richterskalan.

Jordskred med mera

Med skada genom jordskred, jordras och berggras förstås att jordmassor, klippblock och stenar oförutsett och plötsligt kommit i rörelse och avsevärt ändrat läge.

Karens/karenstid

Med karenstid avses att ersättning inte lämnas för avbrott under viss tid, karenstid. Karenstiden räknas från den tidpunkt då ersättningsbar egendomsskada eller annan ersättningsbar händelse inträffar. Karenstid avser kalendertid oberoende av om produktion, försäljning eller annan verksamhet ägt rum.

Kavitation

Kavitation innebär uppkomst av hålrum, blåsor i hastigt strömmande vätska, när vätsketrycket lokalt sjunker till ett värde nära vätskans ångtryck vid ifråga varande temperatur. De invid materialytan uppkomna hålrummen kan störta

samman under slagverkan till exempel vid propellrar, vattenturbiner eller rörförträngningar. Två huvudtyper av kavitationsangrepp kan särskiljas, nämligen

- **kavitationserosion, varvid angreppet är enbart mekaniskt**
- **kavitationskorrosion, varvid angreppet utgörs av samtidig korrosions- och kavitationserosion.**

K/Q-märkt byggnad

Med K/Q-märkt byggnad avses sådan byggnad med utpekat kulturhistoriskt värde som skyddas som byggnadsminne, eller q-märkning enligt Lag om kulturminnen m.m. eller Plan- och bygglagen.

Konstverk

Med konstverk avses statyer, byster, skulpturer, tavlor, textilier med flera föremål som framställs huvudsakligen för utsmyckningsändamål och vars värde betingas av det konstnärliga utförandet.

Konsultuppdrag

Se rådgivande verksamhet.

Korrosion

Korrosion definieras enligt Tekniska Nomenklaturcentralen som "angrepp på ett material genom kemisk eller elektrokemisk reaktion med omgivande medium". Kemisk korrosion förekommer i torr miljö, till exempel i torra gaser eller i vattenfria organiska vätskor. I närvaro av vatten sker korrosion genom elektrokemiska reaktioner.

Kulvert/kulvertanläggning

Se värmekulvert.

Kunders egendom (objekttyp)

Med kunders egendom avses kunder tillhörig egendom som är i den försäkrades vård och som har direkt samband med den försäkrade verksamheten. I värdet av egendomen ingår även de kostnader den försäkrade lagt ned på denna egendom. Kunders egendom kan även vara stöldbegärlig egendom som försäkras som en separat egendomstyp.

Kyl- eller frysenhet

Med kyl- eller frysenhet avses frys- eller kylrum, kylskåp, kylfack, frysbox, frysdisk, frysfack och frysskåp eller annan anläggning med automatisk temperaturreglering för kyla.

Källarlokal

Med källarlokal avses här lokal vars golv helt eller delvis är beläget minst 1 meter under intilliggande marknivå. I byggnad med flera under varandra liggande källarvåningar räknas den lägst belägna våningen som källarlokal.

Lavin

Med lavin avses ras av snömassor.

Levererad produkt

Med levererad produkt avses produkt eller annan egendom som den försäkrade eller annan för dennes räkning sålt, levererat eller åtagit sig att uppföra eller nedmontera eller satt i omlopp på annat sätt. Som produkt eller annan egendom avses föremål som har levererats, med eller utan tjänst, och arbete som utförts med eller på det levererade föremålet efter leveransen. Till levererad produkt hör även instruktioner, råd eller anvisningar som har lämnats angående det levererade föremålet eller tjänsten.

Ljud- och bildutrustning

Se Hemelektronik.

Lokal

Med lokal även i sammansättningen försäkringslokal anses inte fordon, arbetsredskap, fartyg, luftfartyg, plasthall, tält, container, skåp, kista eller liknande.

Lokal försäkring

Med lokal försäkring avses en försäkring för dotterbolag, med säte utanför Sverige, som Berkley ombesörjer inom ramen för sitt åtagande mot försäkringstagaren och som utfärdas av annan försäkringsgivare än Berkley.

Läkemedel

Med läkemedel avses varor som är avsedda att tillföras människor eller djur för att förebygga, påvisa, lindra eller bota sjukdom eller symptom på sjukdom eller att användas i likartat syfte. I övrigt gäller 13 §§ Läkemedelslagen vid bestämning av vad som avses med begreppet läkemedel.

Lönesumma/lönekostnad

Med lönesumma eller lönekostnad avses

- **för aktiebolag och ekonomiska föreningar den under det senaste räkenskapsåret redovisade lönesumman (kontant bruttoersättning och värdet av kost-, bostads- och bilförmåner minskat med utgifter i arbetet) för samtliga anställda, det vill säga, summan (årslönesumman) av de månatliga redovisningar som under rubrik "Arbetsgivaravgifter att deklarerat" i Skatteverkets blankett "Arbetsgivardeklaration" lämnats till den lokala skattemyndigheten**

- för övriga företag och enskilda näringsidkare dels lönesumman enligt ovan, dels det belopp (lön, arvode etcetera) som varje i företaget sysselsatt delägare för samma tid, som avses enligt ovan, tagit ut ur rörelsen.

Omfattar det senaste räkenskapsåret längre eller kortare tid än 12 månader ska en omräkning till motsvarande 12 månader göras.

Malware

Med malware avses programkod som är avsedd att

- radera, korrumpera eller förhindra åtkomst till data
- skada eller förändra ett nätverk eller system
- inaktivera eller oskadliggöra säkerhetsprodukter eller säkerhetsmjukvara

Med malware avses även alla former och varianter av datavirus, trojaner, maskar och all annan typ av skadlig kod.

Marknadsvärde

Med marknadsvärde avses det sannolika priset på egendomen vid ett normalt inköp på den allmänna inhemska marknaden. Kan detta värde inte fastställas är marknadsvärdet återanskaffningsvärdet med avdrag för värdeminskning genom ålder, slitage, omodernitet, minskad användbarhet på grund av nya produkter och ny teknik eller annan omständighet.

Maskinerier (objekttyp)

Med maskinerier avses egendom som inte tillhör annan objekttyp och som inte anskaffats eller tillverkats för försäljning eller är särskilt undantagen.

Till maskinerier räknas således bland annat

- maskiner, inventarier, cistern vars innehåll inte är avsett för byggnads uppvärmning, ledningar (dock inte kulvert), som inte är att hänföra till objekttypen byggnad
- dator och datamedia
- förbrukningsartiklar såsom bränsle och smörjmedel
- reservdelar till egna maskiner, verktyg och redskap
- utrustning för butik, kontor, laboratorium eller lagerlokal
- trycksaker såsom kataloger och reklamtryck, varuprover
- returemballage
- fast inredning som tillhör försäkrad i egenskap av hyresgäst
- egendom anskaffad för uthyrning eller leasing
- egendom som försäkrad leasad, hyrt och lånat eller köpt på avbetalningskontrakt
- modeller, press- och stansverktyg, formar och mönster, både aktuella och inaktuella.

Anmärkning

Med inaktuella modeller, press- och stansverktyg, formar och mönster avses inte föremål som normalt tillverkas, lagerförs eller anges i gällande katalog eller standardiseringsnorm.

Masterförsäkring

Med masterförsäkring avses ett övergripande försäkringskydd som kombineras med lokal försäkring.

Medicinsk invaliditet

Med medicinsk invaliditet menas den bestående fysiska och/eller psykiska funktionsnedsättningen av kroppsfunktionen som fastställs oberoende av den försäkrades yrke och arbetsförhållanden eller fritidsintressen.

Funktionsnedsättningen ska objektivt kunna fastställas. Som medicinsk invaliditet räknas även bestående värk, förlust av sinnesorgan eller inre organ.

Miljöskada/miljöskador

Med miljöskada förstås sådan skada som medför skadestånd som, till följd av störning enligt Miljöbalken eller motsvarande internationell lagstiftning, ska betalas för personskada och sakskada samt ren förmögenhetsskada som verksamhet på en fastighet har orsakat i sin omgivning.

Störning enligt Miljöbalken är till exempel

- **förorening av vattendrag, sjöar eller andra vattenområden**
- **förorening av grundvatten**
- **ändring av grundvattennivån**
- **luftförorening**
- **markförorening**
- **buller**
- **skakning, eller**
- **annan liknande störning.**

Montage och montageverksamhet

Med montage/montageverksamhet avses montage eller installation av maskiner och annan mekanisk eller elektrisk utrustning för industriell verksamhet som tillförts fastighet som helt eller delvis inrättats för detta ändamål och som enligt 2 kap.

3 § Jordabalken hör till fastighet. Montage eller installation av maskiner och annan mekanisk eller elektrisk utrustning som inte är avsedd för byggnads stadigvarande bruk som avses i 2 kap. 2-3 §§ Jordabalken, är också montageverksamhet.

Naturskada

Med naturskada avses skada genom

- jordskred, jordras, bergras, lavin, jordskalv, vulkanutbrott och tsunami
- genombrott av damm för magasinering av vatten såsom vattenmagasin vid vattenverk, kvarn- eller branddamm, dock inte genombrott av kraftverksdamm eller regleringsdamm för elkraftproduktion
- skyfall, snösmältning, stigande hav, sjö eller vattendrag.

Nordamerika

Med Nordamerika avses Amerikas Förenta Stater och Kanada, med territorier och besittningar samt andra områden som lyder under dessa länders lagstiftning.

Nyanskaffningsvärde

Med nyanskaffningsvärde menas

- byggnad, den kostnad som uppkommer, om byggnaden färdigställs som ny vid viss tidpunkt. I värdet ska inräknas alla kostnader som fordras för att byggnaden ska kunna tas i bruk, dock inte kostnader för byggnadsgrund eller grundmur som ligger lägre än såväl lägsta källargolvs undersida som angränsande jord- eller vattenyta
- maskinerier och hjälpmedel, den kostnad som uppkommer, om ett föremål av samma eller lika ändamålsenligt slag, samma prestanda och kapacitet, anskaffas som nytt vid viss tidpunkt. I värdet ska inräknas alla kostnader som fordras för att föremålet ska kunna tas i bruk, till exempel för transport, in- och urmontering, material och arbete, dock inte kostnader för maskinfundament under såväl lägsta källargolvs undersida som angränsande jord- eller vattenyta.

Nyvärdesersättning

Med nyvärdesersättning i fordonsförsäkring menas att vid skada på bil som är ersättningsbar från egendomsskyddet, lämnas ersättning med ny bil av samma eller likvärdigt fabrikat, typ och årsmodell som den skadade bilen.

Näringsidkare

Med näringsidkare avses här företag, firma, förening, organisation och liknande verksamhet, oavsett om verksamheten bedrivs i kommersiellt eller ideellt syfte och oavsett om det är privat eller offentlig verksamhet.

Objekttyp/objekttyper

Försäkrad egendom indelas i följande objekttyper:

- Arbetsstagares egendom
- Byggnad
- Kunders egendom

- Maskinerier
- Pengar och värdehandlingar
- Ritningar, arkivalier, datainformation och programlicenser
- Trädgård, tomt och markanläggning
- Varor

I entreprenadförsäkring förekommer även följande objekttyper:

- Arbeten
- Hjälpmedel

Olycksfall och olycksfallsskada

Med olycksfall och olycksfallsskada avses kroppsskada som drabbar den försäkrade ofrivilligt genom plötslig yttre händelse (ett utifrån kommande våld mot kroppen).

Med olycksfallsskada jämställs kroppsskada som uppkommit genom förfrysning, värmeslag eller solsting. Sådan skada anses ha inträffat den dag då skadan visade sig.

Omhändertagen egendom

Med omhändertagen egendom avses egendom som försäkrad eller för dennes räkning annan person åtagit sig att installera, montera, demontera, bearbeta, reparera, kontrollera, besiktiga, lyfta, transportera, förvara, försälja eller tillse.

Patientskada

Med patientskada avses skada som ersätts av, eller skulle kunna ersättas av, patientförsäkring enligt Patientskadelagen eller motsvarande utländsk lagstiftning.

Pengar och värdehandlingar (objekttyp)

Med pengar och värdehandlingar avses

- pengar och gällande frimärken
- aktier, obligationer, kuponger, inlösta lottsedlar, växlar, checkar, försäljningsnotor och andra fordringsbevis eller värdebevis, till exempel färd- och inträdesbiljetter, månads- eller årskort, förköpshäften samt telefonkort. Som värdebevis avses inte bank- och kreditkort eller liknande.

Personuppgiftsskada

Skada som försäkrad kan bli skyldig att betala, i enlighet med reglerna i Personuppgiftslagen, Dataskyddsförordningen (Europaparlamentets och rådets förordning, EU, 2016/679 av den 27 april 2016) efter att förordningen trätt i kraft eller enligt motsvarande tillämplig lagstiftning inom det geografiska område som anges i försäkringsbrevet.

Prisbasbelopp

Med prisbasbelopp avses det belopp som fastställs enligt Socialförsäkringsbalken och som gällde för januari månad det år då skadan inträffade om inte annat anges i försäkringsbrevet eller i försäkringsvillkoret.

Prisändring

Med prisändring avses värdestegring genom höjning av tillämpligt index för respektive objekttyp enligt Statistiska Centralbyrån.

Programvara

Med programvara avses datorns immateriella mjukvara, så som operativsystem, systemprogram, användarprogram och applikationer.

Provdrift

Med provdrift avses provbelastning, provkörning, provdrift, prestandaprov, tillgänglighetsprov och kommersiell drift.

Ras

Se Jordskred.

Ren förmögenhetsskada

Med ren förmögenhetsskada avses ekonomisk skada som uppkommit utan samband med att någon lider person- eller sakskada.

Revision (i egendomsförsäkring)

Med revision i egendomsförsäkring avses renoveringar eller andra, i regel omfattande, åtgärder för att återföra en maskins eller annan enhets funktion till acceptabel nivå.

Ritningar, arkivhandlingar, datainformation och programlicenser (objekttyp)

Med ritningar, arkivhandlingar, datainformation och programlicenser avses

- **originalritningar och andra originalhandlingar, till exempel manuskript, bokföringshandlingar, kartotek, korrespondens och exponerad originalfilm**
- **tidningars, bildbyråers och fotoateljéers arkiv och liknande**
- **den information som är lagrad på datamedia**

- **ljud- och bildmastrar**
- **användarlicenser för programvara varmed förstås användarlicens inklusive kodfunktion (hårdvaru- eller mjukvarulås) innebärande rätt att, enligt användaravtal, använda leverantörs eller konstruktörs programvara.**

Rymdobjekt

Med rymdobjekt menas rymdfarkoster, rymdfartyg, satelliter och andra moduler som är avsedda att sändas ut i rymden och som inte är att betrakta som luftfartyg.

Rådgivande verksamhet

Med konsultuppdrag och rådgivande verksamhet menas sådan yrkesmässig rådgivning såsom

- **lämnande av råd och anvisningar**
- **utförande av utredningar, beräkningar, ritningar, beskrivningar etcetera**
- **projektledning**
- **material- och byggnadskontroll samt besiktningar**
- **förmedlingsverksamhet.**

Rån

Med rån avses tillgrepp av eller skada på egendom genom våld på person eller användande av hot som innebär trängande fara. Häri innefattas även lindrigare våld på person förutsatt att våldet och tillgreppet omedelbart uppfattas av den som utsatts för våldet.

Räddningskostnad/räddningskostnader

Kostnader för åtgärder enligt räddningsplikt som anges i Allmänna avtalsbestämmelser, punkt 8.

Serieskada i ansvarsförsäkring

Med serieskada i ansvarsförsäkring, dock inte vid miljöskada, avses samtliga skador till följd av, eller som påstås vara en följd av, samma eller liknande orsaker, såvida inte de enskilda orsakerna saknar inbördes samband. Exempel på orsaker är; fel i ritningar, konstruktion, tillverkning, instruktioner, råd eller anvisningar.

Med serieskada vid miljöskada avses samtliga skador som orsakats av samma händelse.

Serieskada i förmögenhetsbrottsförsäkring

Med serieskada vid förmögenhetsbrottsförsäkring avses en serie brottsliga handlingar av likartad karaktär som förövats av en och samma person, eller flera personer i samförstånd.

Servisledning

Med servisledning avses

- **va-installation: ledning som sammanbinder byggnad eller fastighet med förbindelsepunkt**
- **el-installation: huvudledning med vilken abonnentanläggning ansluts till elleverantörens distributionsnät.**

Skadedjur

Med skadedjur avses bostadsohyra såsom loppor, löss, kackerlackor, brödbaggar, mjölbaggar, plattbaggar och andra förrådsskadeinsekter, klädesmal, fläskängar, tjuvbagge, pälsängrar och andra ängrar, silverfiskar, tvestjärtar, myror, getingar samt råttor och möss.

Skog

Med skog avses skogsmark enligt Fastighetstaxeringslagen.

Med skogsprodukter avses rundvirke som härrör från försäkringsstället.

Med växande skog avses växande skog på skogsmark.

Skyddsklass

Med skyddsklass menas nivå på det fysiska inbrottsskyddet för försäkringslokal. Skyddsklass finns i tre klasser. Vilken skyddsklass som gäller för försäkrads försäkringslokal framgår av försäkringsbrevet eller gällande försäkringsvillkor.

Skyfall

Med skyfall menas regn med en intensitet av minst 1 millimeter per minut eller 50 millimeter per dygn.

Skylt

Med skylt avses skylt med tillhörande armatur och stativ. Med skylt avses inte reklamballong eller markis.

Slutlig beställare

Med slutlig beställare avses den ägare eller brukare av anläggning för vars räkning montage utförs.

Småbåtar

Med småbåtar avses kanot, roddbåt, båt med utombordsmotor högst 7,5 kilowattimmar, segelbåt med segelyta högst 10 kvadratmeter, avsedda för till exempel räddnings- eller fritidsverksamhet.

Storm

Med storm förstås vind med hastighet av minst 21 meter per sekund.

Med skada genom storm avses endast skada på egendom som direkt uppkommer

- **av vindkraften**
- **av föremål som storm blåst omkull eller fört med sig**
- **av skada som uppstår i direkt samband med, och som en oundviklig följd av, ersättningsbar skada enligt ovan.**

Med skada genom storm avses inte skada genom översvämning, sjöhävning eller isskrivning i samband med storm.

Ståplan

Med ståplan menas yta från vilken inbrottsangrepp mot försäkringslokal kan göras.

Stöldbegärlig egendom

Med stöldbegärlig egendom avses varor och kunders egendom bestående av

- **föremål helt eller delvis av ädel metall, äkta pärlor och ädelstenar**
- **antikviteter, konstverk och äkta mattor**
- **ur avsedda att bäras (till exempel fick- och armbandsur, hängur)**
- **datorer, datorprogram, dator- eller TV-spel, läs- och surfplattor, mobiltelefoner och annan mobil elektronisk kommunikations- och navigeringsutrustning samt tillbehör till uppräknade föremål, dock inte kablar, sladdar och kontakter**
- **elektroniska musikinstrument, audiovisuell utrustning såsom kameror, projektorer, dvd-, band- och skivspelare, förstärkare, högtalare, radio, video- och TV-apparater och liknande samt tillbehör till uppräknade föremål, dock inte kablar, sladdar och kontakter**
- **pälsar och pälsverk samt därför avsedda beredda och oberedda skinn**
- **tobak, vin och sprit**
- **vapen och delar av vapen.**

Varor eller kunders egendom bestående av stöldbegärlig egendom ska försäkras som en separat egendomstyp.

Sublimit

Begränsat ersättningsbelopp som anges för aktuellt försäkringskydd.

Tekniskt värde

Med tekniskt värde avses nyanskaffningsvärdet vid viss tidpunkt med avdrag för ålder, slitage och omodernitet, samt värdeminskning på grund av minskad användbarhet, nya produkter och ny teknik.

Utgångspunkten är att det tekniska värdet beräknas till värdet av den skadade egendomens kvarvarande livslängd i förhållande till egendomens normala livslängd. Därefter kan justeringar göras för andra påverkande faktorer enligt föregående stycke som är aktuella avseende den skadade egendomen.

Terrorism/terrorhandling

Med terrorism och terrorhandling avses en handling, inkluderande men inte begränsad till, användandet av tvång eller våld och/eller hot om detsamma, av person eller grupp(-er), vare sig någon handlar enskilt eller på någons uppdrag av eller i liering med en organisation(-er) eller regering (-ar), utförd av politiska, religiösa, ideologiska eller etniska syften eller skäl, innefattande avsikten att påverka en regering och/eller försätta allmänheten, eller delar av allmänheten, i fruktan.

Tillfällig förvaringsplats

Med tillfällig förvaringsplats avses plats inom Norden som försäkrad tillfälligt nyttjar, dock högst 12 månader. Med tillfällig förvaringsplats avses *inte*

- plats som den försäkrade stadigvarande innehar eller nyttjar
- plats där den försäkrade stadigvarande förvarar egendom, till exempel hos kund, leverantör, legotillverkare, lagerföretag eller liknande eller stadigvarande i bostad.

Trafikförsäkringspliktiga motordrivna fordon

Med trafikförsäkringspliktiga motordrivna fordon avses fordon för vilka trafikskadelagen är tillämplig, till exempel

- motorfordon, traktor, terrängmotorfordon och truck
- åkgräsklippare med dragfunktion
- motorredskap med vikt över 2 000 kg
- motorredskap med vikt under 2 000 kg, men där den väsentliga funktionen består i persontransport eller godsfröflyttning samt släpfordon till sådana fordon.

Trädgård, tomt och markanläggning (objekttyp)

Med detta avses fastighetens mark, asfaltbeläggning, växtlighet, stängsel, staket, flaggstång och annan anordning för stadigvarande bruk inom fastigheten (till exempel utomhusbelysning, anslutning för motorvärmare, parkeringsautomat, skulpturer, lekplatsutrustning, brygga), dock inte brunn eller vattentäkt.

Träförstörande insekt

Med träförstörande insekt avses husbock, hästmyra, praktbagge, eksplintbagge, strimmig trägnagare och mjuk trägnagare.

Täckningsbidrag

Med täckningsbidrag i avbrottsförsäkring avses försäljningsvärdet för såld, levererad vara eller utförda tjänster exklusive mervärdesskatt och särskilda varuskatter minskat med häremot svarande kostnader för

- lämnade rabatter
- frakter, transport- och sjöförsäkringspremier samt tullavgifter
- licenser, royalties, provisioner och bonus i den mån de inte är garanterade
- förbrukning av direkt och indirekt material, det vill säga, *forts.* huvudsakligen råmaterial, förbrukningsartiklar och handelsvaror
- emballage för försäljning eller som ingår i såld vara
- reparation och underhåll av maskiner, verktyg och andra driftinventarier
- energi-, vatten- och avloppsavgifter i den mån de inte utgör kontrakterade minimiavgifter
- tillverkningskatter
- avgifter till kontokortsföretag eller bank, som är relaterade till försäljning.

Kostnader av det slag som anges i definitionen ska dras från försäljningsvärdet i den mån de förekommer i den försäkrades rörelse. Andra avdrag ska inte göras. I täckningsbidraget inräknas löner och förmåner till alla arbetstagare samt av dessa löner beroende avgifter enligt lag eller i avtal.

Om annan definition av täckningsbidrag än ovan ska tillämpas anges detta i försäkringsbrevet.

Anvisning till definitionen av täckningsbidrag

Kostnaden för direkt och indirekt material ska så nära som möjligt beräknas efter marknadspriset under den tid som materialförbrukningen avser. Om leverans sker från en avdelning till en annan inom ett företag eller från ett företag till ett annat inom en och samma koncern, ska tillämpat debiteringspris alltid justeras till gängse marknadspris. Denna bestämmelse behöver inte tillämpas om avbrottsförsäkringen tecknats gemensamt för hela rörelsen respektive hela koncernen.

Vissa avdragsposter i definitionen hänför sig till rörelsens tillverkningsvolym. Denna överensstämmer i regel inte med försäljningsvolymen varför tillverkningskostnaderna måste korrigeras med värdet av förändrad volym av egentillverkat hel- och halvfabrikatlager. Denna korrigerings ska ske med förändringen av lagrets inventerade värde mellan räkenskapsårets början och slut.

Detta förutsätter att inventeringsprinciperna är oförändrade under året samt att all inverkan genom förändring av dolda reserver elimineras. Förändringen av det inventerade värdet ska omräknas med hänsyn till marknadspris under perioden för direkt och indirekt material.

Om lagret ökat måste tillverkningskostnaderna reduceras för att överensstämja med försäljningsvolymen. Om lagret minskat måste tillverkningskostnaderna ökas.

Tätskikt

Med tätskikt avses ett tätskiktssystem avsett att förhindra utströmning från våtutrymme.

Underförsäkring

Föreligger inte full försäkring vid helvärdesförsäkring innebär det att underförsäkring föreligger. Vid underförsäkring ersätts vid skada endast så stor del av skadan som motsvarar förhållandet mellan försäkringsbeloppet och det värde som borde ha varit uppgivet som försäkringsbelopp för respektive objekttyp samt för täckningsbidrag.

Utbrott

Se Inbrott.

Utbytbara verktyg

Med utbytbara verktyg avses exempelvis formar, knivar, krossverktyg, press- och stansverktyg samt slagor som används i maskindon för bearbetning eller fasthållning, till exempel svarvstål, fräs, skruvstycke och fixtur.

Varor (objekttyp)

Med varor avses

- råvaror
- produkter i arbete
- hel- eller halvfabrikat
- varor anskaffade för försäljning
- emballage och annan lös egendom, som är avsedd att ingå i varan eller dess förpackning och att åtfölja varan eller säljas tillsammans med denna. Emballage av inventariekaraktär, som är avsett för upprepad sändning samt egendom som anskaffats för uthyrning eller leasing hänförs till objekttypen maskinerier.

Varor kan även vara stöldbegärlig egendom som försäkras som en separat egendomstyp.

Verktyg

Med verktyg avses arbetsredskap såsom manuella, el- eller luftdrivna handverktyg och redskap för bearbetning och fasthållning, exempelvis hammare, sax, fil, tång, skruvmejsel, borrar- och slipmaskiner och liknande som används för utförande av installationer, montage och andra arbeten. Med verktyg avses inte datorer eller utbytbara verktyg. Verktyg kan ingå i hjälpmedel (objekttyp).

Vindkraftverk

Med vindkraftverk avses typgodkänd vindkraftsdriven anordning för produktion av elektrisk energi, inklusive fundament och utrusning som krävs för drift av anläggningen, till exempel kablar, transformator och ställverk, fram till offentligt elnät samt sådan fjärrövervakningsutrustning som är monterad på eller i vindkraftverket.

Våtutrymme

Med våtutrymme avses inomhus beläget utrymme som har golvbrunn och som för sin funktion försetts med tätskikt avsett att förhindra utströmning.

Värdeskåp

Se godkänt värdeskåp.

Värmekulvert/kulvertanläggning

Med värmekulvert eller kulvertanläggning avses ett i mark utanför byggnad anlagt ledningssystem avsett för distribution av värme, vatten, gas, el eller avlopp.

Ledningssystemet ska bestå av

- **ett eller flera mediarör**
- **värmeisolering**
- **skyddshölje samt**
- **eventuell kulvertkammare**

Till kulvertanläggning räknas inte under- eller abonnentcentraler med därtill hörande utrustning.

Yrkesmässig trafik

Med yrkesmässig trafik avses trafik där personbilar, lastbilar, bussar, terrängmotorfordon eller traktorer med tillkopplade släpfordon med förare ställs till allmänhetens förfogande mot betalning för transport av personer eller egendom.

Ytbeklädnad

Med ytbeklädnad avses ytskikt eller ytbeläggning på till exempel ytter- och innerväggar samt golv. I våtutrymme inkluderas tätskikt i ytbeklädnaden. Ytbeklädnaden kan bestå av till exempel målning, tapetsering, stenplattor och keramiska plattor.

Årsomsättning

Med årsomsättning avses försäljningsvärdet enligt senast avslutat räkenskapsår för såld, levererad vara och/eller utförda tjänster, exklusive mervärdesskatt för verksamhet som är redovisningsskyldig för moms. Omfattar det senaste räkenskapsåret längre eller kortare tid än 12 månader ska en omräkning till motsvarande 12 månader göras. Nystartad rörelse, som saknar historisk årsomsättning, ska uppge den omsättning som med hänsyn till budget och faktiska omständigheter kan förväntas för kommande 12 månader.

Återställande

Återställande innebär för:

- **byggnad:** reparation eller återuppförande på samma grund av samma eller lika ändamålsenlig byggnad för samma eller liknande ändamål.
- **maskinerier, arbeten och hjälpmedel:** reparation eller återanskaffande av egendom av samma eller lika ändamålsenligt slag för samma ändamål.

Överfall

Med överfall förstås våld på person.